

SZAKDOLGOZAT

RÁCZ FANNI

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet
Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak

CO-OP STAR ZRT. VAGYONI, PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMI
HELYZETÉNEK ELEMZÉSE, ÉRTÉKELÉSE AZ ÉVES
BESZÁMOLÓKBÓL NYERHETŐ INFORMÁCIÓK
ALAPJÁN 5 ÉVRE VONATKOZÓAN

Belső konzulens: Dr. Szőke Brigitta
egyetemi adjunktus

Belső konzulens
intézete/tanszéke: Befektetési, Pénzügyi és
Számviteli Tanszék

Készítette: Rác Fanni

Gyöngyös

2025

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	1
1. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	3
1.1 Kereskedelem típusai.....	3
1.1.1 Az értékesítési rendszer szereplői és kapcsolataik.....	4
1.1.2 Vállalatcsoportok a hazai élelmiszer- és napicikk-kiskereskedelemben	6
1.1.3 Franchise rendszer	7
1.2 Kiskereskedelem szerepe a gazdaságban.....	8
1.2.1 A legjelentősebb hazai és nemzetközi kereskedelmi vállalatok	8
1.2.2 Kiskereskedelem hozzájárulása a GDP-hez.....	9
1.2.3 Kereskedelemben foglalkoztatottak alakulása	11
1.3 A gazdasági elemzés.....	12
1.3.1 Gazdasági elemzés célja és feladata.....	13
1.3.2 A gazdasági elemzés adatbázisa, szükséges adatok forráshelyei.....	14
2. ANYAG ÉS MÓDSZERTAN	17
2.1 Vagyoni helyzet elemzés	17
2.1.1. Mérleg eszköz oldalának összetétele	17
2.1.2 Mérleg forrás oldalának összetétele.....	19
2.1.3 A vagyon fedezettségének vizsgálata	20
2.1.4 Tőkeszerkezeti mutatók	21
2.2 Pénzügyi helyzet elemzés	22
2.2.1 Adóságállomány mutatói	22
2.2.2 Likviditási mutatók	23
2.3 Jövedelmezőségi helyzet elemzése.....	24
3. KUTATÁS ÉS ELEMZÉS.....	28
3.1 CO-OP Star Zrt. bemutatása.....	28
3.1.1 CO-OP Star Zrt. megalakulása.....	28
3.1.2 Tisza-Coop Zrt.	29
3.1.3 Coop Üzletlánc.....	29
3.2 CO-OP Star Zrt. vagyoni helyzetének vizsgálata.....	31
3.2.1 Eszközök elemzése	31
3.2.2 Források összetétele	35
3.3 Fedezettség vizsgálat	37
3.4 Tőkeszerkezet elemzése	38
3.5 Pénzügyi helyzet elemzés	40
3.5.1 Likviditási mutatók elemzése.....	40
3.5.2 Adóságállomány mutatók elemzése.....	42

3.6 Jövedelmezőségi helyzet elemzése.....	44
4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	47
4.1 Következtetések.....	47
4.2 Javaslatok.....	49
5. ÖSSZEFOGLALÁS.....	50
Irodalomjegyzék.....	51
Ábra és táblázatjegyzék.....	54
Mellékletek.....	55

BEVEZETÉS

Napjainkra kialakult gazdasági rendszer, a nyugati hatásoknak köszönhetően, egyre fejlettebb és összetettebb lett. Következmenyei a kereskedelemre, mint gazdasági ágra, voltak a legbefolyásosabbak, melynek köszönhetően a kiskereskedelmi cégek mellett megjelentek különböző multinacionális áruházláncok. A hazai kereskedők a versenyképesség érdekében, rohamos fejlődésbe kezdtek mind termékkínálatban, szolgáltatásban, mind gazdasági-társadalmi szerepvállalásban, és minden olyan kereskedelmi területen, amely elősegíti a versenyhelyzet megtartását és növelését. Ez a hatás egyértelműen pozitív irányba mozdította a versenyhelyzetet, mivel folyamatosan törekedniük kellett a vállalkozás fejlődésére, hatékonyság növelésére, illetve ezzel párhuzamosan vállalkozási szempontból a profit- és vagyongyarapításra. A hiper- szuper marketek megjelenése ellenére a magyarországi kiskereskedelmen belül, a 100%-ban magyar tulajdonú cégek még is meg tudták tartani a versenyképességüket, felzárkózva a multi cégekhez. Hazánk egyik legmeghatározóbb ilyen magyar tulajdonú üzletlánc, a CO-OP Star Zrt., amely ma már országos szinten több mint 160 boltot üzemeltet, illetve ingatlan gazdálkodást folytat.

Szakedolgozatom fő témája a CO-OP Star Zrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése, értékelése az éves beszámolókból nyerhető információk alapján 5 évre vonatkozóan. Számításaim legnagyobb részét az éves beszámoló adatai alapján kalkulálom. Kutatásom során 2019 és 2023 közötti üzleti évek adatait fogom vizsgálni, s ezek alapján következtetek egy-egy gazdasági esemény háttérére.

A CO-OP Star Zrt. székhelye Jászberényben található. Döntésemet nagyban befolyásolta az, hogy szakmai gyakorlatomat a CO-OP Star Zrt.-nél töltöttem, melynek során a cég egész együttes működésébe betekintést nyerhettem. Cégen belül különböző osztályokon voltam meghatározott ideig, amely egy összetett képet festett a cég működéséről. Szakmai gyakorlatom alatt közvetlenül személyesen is bele láthattam azokba a folyamatokba, amelyek a pénzügyi folyamatokat érintik, így látott információk alapján végezhetem elemzésem.

A dolgozat célja a vállalat pénzügyi teljesítményének elemzése és értékelése, vagyoni helyzetének, jövedelmezőségének vizsgálata. Erre alapozva az alábbi kutatási célokat, kérdéseket és hipotéziseket állapítom meg:

- Kutatási cél: A CO-OP Star Zrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének számszerű elemzése a 2019–2023 közötti időszak éves beszámolóí alapján.

- Kutatási cél2: Annak feltárása, hogy a külső gazdasági események (pl. COVID-19, inflációs hatások) hogyan befolyásolták a vállalat működését és pénzügyi mutatóit.
- Kutatási cél3: A pénzügyi stabilitás és jövedelmezőség közötti összefüggések azonosítása a vállalat stratégiájának és teljesítményének megértése érdekében.

Ezen célkitűzések alapján az alábbi kutatási kérdések merülnek fel:

- Hogyan változott a CO-OP Star Zrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzete a vizsgált öt év alatt?
- Milyen külső vagy belső tényezők hatottak a legnagyobb mértékben a vállalat jövedelmezőségére?
- Tapasztalható-e érdemi elmozdulás a saját tőke és az idegen tőke arányában, és milyen következményei voltak ennek a pénzügyi stabilitásra?
- A COVID-19 járvány milyen pénzügyi hatásokat gyakorolt a vállalat eredményességére?

Ezek alapján az alábbi hipotéziseket bizonyítom a kutatásom által:

- H1: A CO-OP Star Zrt. pénzügyi teljesítménye pozitív irányba változott 2019 és 2023 között, a vállalat folyamatosan javította jövedelmezőségét.
- H2: A 2020-as évben a COVID-19 világjárvány kedvezőtlen hatással volt a CO-OP Star Zrt. jövedelmezőségére, ami visszaesést eredményezett az eredménykimutatás főbb mutatóiban.
- H3: A CO-OP Star Zrt. 2023-ban az idegen tőke arányát megnövelte a finanszírozási struktúrájában, amely a tőkeszerkezet romlásához, de átmeneti növekedési lehetőségek kihasználásához is hozzájárult.

Szakedolgozatom első részében ismertetni fogom a szakirodalmi áttekintést, melyben részletezni fogom a kereskedelem szerepét a hazai gazdaságban, illetve kitérek a gazdasági elemzés elméleti hátterére, melyen belül szó lesz a számviteli dokumentumok jelentőségéről is. A továbbiakban folytatom az anyag és módszertan fejezettel, ahol a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet felméréséhez szükséges módszertanokat, valamint az elméleti hátteret ismertetem. Ezt követően rátérek a lényegre, a korábban ismerttet módszerek alapján elvégzett eredményeimre fogom bemutatni és megmagyarázni a kiugró értékek mögött álló gazdasági eseményeket. Szakedolgozatom végén pedig összegzem kutatásom eredményeit és javaslatot fogok adni a megállapított hátrányokra, illetve konstatalem, hogy a hipotéziseim beigazolódtak-e vagy sem.

1. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Szakedolgozatom témája bemutatásának érdekében, mielőtt elvégezném a cég vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzését, fontosnak tartom ismertetni azokat az elméleti témákat, amelyek véleményem szerint elengedhetetlenek az általam választott téma részletes bemutatásához, illetve elemzéséhez. A témánk szempontjából át kell tekintenünk a kiskereskedelmi vállalatok típusait és szereplőit, a kiskereskedelem szerepét a gazdaságban, illetve mind ezek mellett fontos a téma szempontjából a gazdasági elemzés céljának, feladatának, adatbázisának és mutatószámainak áttekintése is.

Mielőtt részletesen belemerülnénk a témába, szeretném definiálni a kereskedelem fogalmát. A kereskedelem olyan nemzetgazdasági ág, gazdasági tevékenység, amely az áruk rendszeres adásvételére irányul, továbbá a termelést és fogyasztást összekapcsoló funkció, amely biztosítja azok összehangolt működését. (Lapsánszky, 2016)

1.1 Kereskedelem típusai

A kereskedelem több szempontból kategorizálható, azonban két főbb csoportra bontható:

- Az első nagy csoport a **nagykereskedelem**, melynek feladata az áru eljuttatása a termelőtől a kiskereskedelemig. A nagykereskedelemben belül további csoportokat tudunk megkülönböztetni tevékenységük, illetve a forgalmazott áruk fajtája szerint. Tevékenység szerint elkülönítendő egymástól a teljes árú nagykereskedelem, a közvetítő vagy bróker kereskedelem, illetve a külkereskedelem is. A forgalmazott áruk szerint 4 típusra bontható. Ezek név szerint, élelmiszer-, ruházati-, műszaki-, illetve háztartási vegyi áru nagykereskedelem. (Pénzügy Sziget, 2012)
- A második nagy csoport a **kiskereskedelem**, melynek feladata az áru eljuttatása a nagykereskedelemtől, esetleg közvetlenül a termelőtől a fogyasztóig. Philip Kotler szerint: „A kiskereskedelem felöleli mindazokat a tevékenységeket, amelyek áruk vagy szolgáltatások a végső fogyasztónak személyes, tehát nem üzleti felhasználásra történő közvetlen eladásához szükségesek.” (Keller & Kotler, 2012) Kiskereskedelmet tovább bonthatjuk bolti, valamint bolt nélküli kiskereskedelemre. Bolti kis kereskedelemnek számítanak a hagyományos boltok, szakboltok, ABC-k, diszkont áruházak, bevásárló központok, illetve a piac és vásárcsarnokok. A fejlődés következtében, illetve a nyugati befolyásoknak köszönhetően a kiskereskedelmi szektorban megjelentek nagyobb

szuper-, hiper marketek, így csoportosítható a kiskereskedelem bolt területe szerint is. Az imént említett két típus mellett, kis- és közepes alapterületű boltokat is megkülönböztethetünk egymástól. A nem bolti kiskereskedelem szintén a fejlődésnek köszönhető, ugyanis itt már megjelenik a modern kereskedelmi tevékenység, mint például az e-kereskedelem. (Pénzügy Sziget, 2012)

1.1.1 Az értékesítési rendszer szereplői és kapcsolataik

Az értékesítési rendszer alapegysége az útvonal, amelyen a termékek és szolgáltatások a gyártótól a végfelhasználóig áramlanak. Az értékesítési rendszer és alapegységei (értékesítési utak) fő szereplői a gyártók, a közvetítők és a felhasználók. Az alábbiakban az 1. ábrán jól látszik, hogy hogyan függenek egymástól az értékesítési lánc különböző szereplői. (Gelei, 2013)

1. ábra Az értékesítési lánc klasszikus útvonala

Forrás: (Pénzügy Sziget, 2012)

Termelő cég értékesítési szervezete: A termelő tulajdonában lévő és általa működtetett, de alapítótól jogilag elkülönülő nagykereskedelmi szervezet. Fő feladatuk a gyártó cég termékeinek forgalmazása.

Nagykereskedő: A nagykereskedő egy független szervezet vagy magán személy, amely nagy mennyiségben vásárol a termelőktől, majd kisebb tételben értékesíti a termékeket viszont eladóknak vagy kiskereskedőknek, így két irányú tevékenységet végez, beszerzést és értékesítést. Ennek következtében a logisztikai szolgáltatások, mint a raktározás és szállítás, alapvető szerepet játszanak a működésben. (Kopcsay, 2013)

Fő formái:

- Klasszikus nagykereskedő: A nagykereskedelem hagyományos funkcióit látja el, mint a vásárlás, a tulajdonjog átruházása, kockázat vállalás, raktározás, szállítás, termékválasztás, ügyfélszolgálat.

- Ügynökök és brókerek: Nem birtokolják a terméket, hanem a tulajdonos cég (például a gyártó) képviselőiként járnak el az ügyfelekkel folytatott tárgyalásokon. (Gelei, 2013)

Kiskereskedő: „A kiskereskedők olyan szervezetek – üzleti vállalkozások –, amelyek azért szereznek be különféle termékeket, hogy a végső fogyasztók számára újra eladják őket. A kiskereskedők igen jelentős szerepet játszanak a marketingcsatornában. Egyrészt rajtuk keresztül érintkeznek a fogyasztók a marketingcsatornával, tehát a kiskereskedelemben szerzett benyomásaik, ott kialakuló véleményük bizonyos mértékig visszahat a teljes disztribúciós rendszerre. Másrészt pedig a kiskereskedők – miközben a saját vevőiket szolgálják ki – piacot teremtenek és tartanak fenn a nagykereskedők és a gyártó cégek számára is. A kiskereskedelem alapvetően kétféle szintéren folyhat: bolti és nem bolti formában. „ (Reketye, és mtsai., 2015)

A kiskereskedelmi egységeket többféle módon csoportosíthatjuk:

- Csoportosítás tulajdonos szerint: Lehetnek független kereskedők (független kisboltok), kapcsolt kereskedők (például Coop), kiskereskedelmi láncok (például Spar), termelői kiskereskedelmi egységek (például farmer márkaboltok, Guess), állami tulajdonú kiskereskedők (mint például a posta).
- Az ügyféllel fennálló kapcsolattól függően lehetnek hagyományos kiskereskedők, postai/elektronikus/telefonos eladók, háztól házig árusítók (pl. Avon) vagy érintés nélküli értékesítések (pl. ital automata).
- Termék jellegétől függően lehetnek: hétköznapi cikkeket (FMCG-gyors forgalmú fogyasztási cikkek), bizonyos termék kategóriákat árusító kiskereskedő (pl. barkácsáruházak), szakkereskedők (szűk de mély választékkal, pl. házimozirendszerek). (Gelei, 2013)

A boltokat méretük alapján lehet kategorizálni kisboltokra, diszkontokra, szupermarketekre és hipermarketekre. A hazai kiskereskedelmek méret szerinti eloszlásáról az 1. táblázat nyújt részletes információt.

1. Táblázat Bolt kategóriák méretük alapján

(Forrás: Saját szerkesztés (Reketye, és mtsai., 2015) alapján)

Kategóriák	Terület	Jellemzők	Példa
Kisbolt	400 m ² alatt	lakóövezetekben	ABC, Reál
Diszkont	400 m ² -nél nagyobb	alacsony árakat és árréseket alkalmaznak	Penny, Lidl, Aldi
Szupermarket	400–2500 m ²	településközpontokban	Spar, COOP
Hipermarket	5000–15 000 m ²	nagybevásárlásokra épít	Tesco, Auchan

Az 1. táblázatból jól látszik, hogy a hazai kiskereskedelem szereplőit négy csoportra bothatjuk méretük alapján. Az alap területi különbségek mellett, különböző jellemzők alapján is megtudjuk őket különböztetni, mint például a szupermarketek leginkább a település központjában találhatóak, közel a buszmegállóhoz vagy az iskolákhoz, míg a hipermarketekről pont az ellenkező mondható el, ők leginkább város szélén találhatóak, távol a lakóövezettől és a nagy bevásárlásra épít.

Fogyasztó vagy vásárló: Az a személy vagy vállalat, aki végső fogyasztásra vagy további feldolgozásra vásárol egy terméket. Ebből adódóan, az ügyfeleket két csoportra bontjuk, lehetnek vállalkozások vagy fogyasztói csoportok. Ezeket a vásárlói szegmenseket egy értékesítési rendszerben kulcsfontosságú megérteni, mivel a tervezésnek az ő igényeikre kell épülni. (Gelei, 2013)

1.1.2 Vállalatcsoportok a hazai élelmiszer- és napicikk-kiskereskedelemben

A kilencvenes évek közepétől, a külföldi érdekeltségű vállalatok megjelenése és kereslet csökkenése következtében intenzív árverseny alakult ki az élelmiszer-kiskereskedelemben. A belső kereslet növekedésével párhuzamosan, jelentős kiskereskedelmi kapacitások jöttek létre és a piaci verseny motorjává a méretgazdaságosságra épülő, alacsony ár vált. A versenyben három fő csoport formálódott: 1. multinacionális kiskereskedelmi láncok, 2. beszerzési társulásokba tömörült hazai cégek, 3. független mikro- és kisvállalkozások.

A multinacionális cégek stratégiai célja a piaci részesedés növelése volt, amelyhez erőteljes terjeszkedési politikát folytattak. Néhány cég, mint például a Spar, többszegmensű stratégiát alkalmazott, melynek során különböző vásárlói csoportokat és üzlettípusokat célzott meg, míg mások, mint például az Auchan, egy üzlettípusra építő hálózatot működtetett.

A hazai üzletláncok megjelenésének két fő oka volt. Egyrészt a korábbi szövetkezetek és az állami vállalatok gazdasági társaságokká alakulása, másrészt a független vállalkozások beszerzési társulatokká szerveződése.

A hazai üzletláncok többsége követő és védekező stratégiát alkalmaz. Próbálnak alkalmazkodni a nemzetközi láncokhoz és megőrizni az elért pozícióikat. A beszerzési társulatok, mint például a CBA vagy a Coop, fontos szerepet játszanak az üzletláncok fejlődésében, hiszen míg kezdetben csak a kedvezőbb beszerzési feltételek megteremtése volt a cél, addig később már az értékesítés és marketing tevékenységek összehangolására is sor került.

A független kis- vagy mikro vállalkozások, gyakran családi vállalkozás formájában működtetik üzleteiket. Az élelmiszer-kereskedelmi üzletek túlnyomó részét alkotják és nem tagjai a beszerzési társulatoknak. A kilencvenes évek elején ezen üzletek száma gyorsan megnövekedett, stratégiájuk az alkalmazkodásra épült, mivel sok esetben a cél nem a földrajzi terjeszkedés, hanem a családi megélhetésének biztosítása volt. (Agárdi, 2010)

1.1.3 Franchise rendszer

Mivel vizsgálatom alanya a CO-OP Star Zrt., amely egy hazai franchise rendszerben működő vállalat, így fontosnak tartom, hogy egy részletesebb képet nyújtsak a kiskereskedelmen belül működő franchise rendszerről. A CO-OP Hungary Zrt. kezdetek óta 100% magyar tulajdonban van, amely a 2000-es évek elején egy svéd és norvég franchise alapon szerveződött újjá. Körülbelül 3000 Coop üzlet található meg országszerte, több mint 1500 településen. (Coop, 2019) A franchise rendszerben jelen van átadó és átvevő, a mi esetünkben átadó a CO-OP Hungary Zrt., míg az átvevő a CO-OP Star Zrt.

A franchise rendszer több különböző szempontból is megközelíthető. Tekinthejtük a partnerek közötti jogi viszonyoknak, egy különleges üzleti megoldásnak, a szolgáltatások különleges elosztásának, vagy akár tekinthejtük egy olyan marketing stratégiának, amely a piac bővítése során több iparágban is felmerülhet megoldásként. (Veres, 2021)

Agárdi Irma megfogalmazása szerint: „A franchising szabályozott, hosszú távú együttműködés jogilag önálló vállalatok között, amelyben a franchise-átvevő fizetés (belépési díj és jutalék) ellenében engedélyt kap arra, hogy a másik vállalat (franchise-gazda) jogai felett – meghatározott feltételek mellett – rendelkezzen.” (Agárdi, 2010)

A COOP csoport esetében a franchise rendszerben a részvevők egy készen kidolgozott működő rendszert kapnak az átadótól, így olyan lehetőséggel kezdhetik meg tevékenységüket, amely magasabb színvonalon elégíti ki a vásárlói igényeket, illetve kedvező feltételek mellett gazdaságosabb üzleti működést érhetnek el. A franchise tagoknak különböző követelményeket kell teljesíteniük, például egységesnek kell lenni az árualapjuknak, tartaniuk kell az egységes választékot, bolti elrendezést és a márkatermék politikát. A franchise kötelezettségek más területeket is érintenek, biztosítva ezzel a COOP rendszer egységes működését. (CO-OP HUNGARY, 2016)

A franchise rendszerek különböző szempontok alapján csoportosíthatóak. A típus képzések a következő szempontok szerint kategorizálhatóak:

1. a **franchise**- rendszer fajtája szerint,
2. a rendszer partnerek üzleti életében elfoglalt helye alapján,
3. a **franchise** alkalmazásának célja szerint,
4. a **franchise**-rendszer tartalma szerint. (Németh , Németh , & Papp , 2017)

1.2 Kiskereskedelem szerepe a gazdaságban

Az elmúlt 50 évben a kereskedelem radikális változásokon ment keresztül. A legnagyobb hatással rendelkező kereskedelmi vállalatokat ma már a nemzetközi terjeszkedés, a modern menedzsment módszerek és az informatikai megoldások jellemzik. A kereskedelmi vállalatok kulcs szerepet játszanak a gazdaságban, hozzájárulva a GDP-hez és a munkahelyek teremtéséhez egyaránt. (Agárdi, 2010)

1.2.1 A legjelentősebb hazai és nemzetközi kereskedelmi vállalatok

A kiskereskedelem mind nemzetközi, mind hazai szinten jelentős mértékben hozzájárul a bruttó hazai termék előállításához. A 2. táblázat a 2023-as év legnagyobb fogyasztásicikk-kiskereskedőit mutatja be.

2. táblázat Meghatározó kiskereskedelmi vállalatok TOP listája fogyasztási cikkek kis- és nagykereskedelmében, 2023

(Forrás: Saját szerkesztés a Trade Magazin adatai alapján)

Kiskereskedelmi vállalat neve	Üzlet típusok	Ületek száma	2023. évi Összes bruttó forgalom (milliárd forintban)
1. LIDL	Diszkont	202	1413,3
2. SPAR	Hipermarket, Szupermarket, Nagykereskedelem	641	1060,3
3. TESCO	Hipermarket, Szupermarket, kényelmi (convenience)	197	880,0
4. COOP	Szupermarket, Élelmiszerbolt, C+C (cash and carry)	3684	830,0
5. CBA	Nagyszupermarket, Szupermarket, Élelmiszerbolt	1994	704,0
6. ALDI	Diszkont	172	605,0
7. PENNY	Diszkont	231	593,5
8. AUCHAN	Hipermarket, Szupermarket, Nagyszupermarket	24	536,8

9. REÁL	Szupermarket, C+C (cash and carry), Nagyszupermarket, Élelmiszerbolt	1004	472,6
10. DM	Drogéria	263	208,6
11. ROSSMAN	Drogéria	245	172,5
12. KERKES	Élelmiszerbolt, Szupermarket	473	144,6
13. NAPCSILLAG	Szupermarket	60	125,4
14. MÜLLER	Drogéria	33	103,2
15. DÉL-100	Drogéria	199	40,7

2023-ban a kiskereskedelem összesen 7718 milliárd forintértékben forgalmazott termékeket. A hazai kiskereskedelmi forgalom legnagyobb részét (52%) az élelmiszer- és napicikk-kereskedelemmel foglalkozó cégek generálják. (Trade Magazin, 2024)

A 2. táblázat alapján látható, hogy a piac túlnyomó része külföldi érdekeltségű cégekké. A Tesco, a Spar, a Lidl és a DM- Drogéria Market például erős tőkével léptek be a magyar piacra, és gyors földrajzi terjeszkedést mutatnak. A hazai tulajdonú kiskereskedők válaszul társulásokba tömörültek, hogy kompenzálják a méretbeli hátrányaikat, és közösen végezzenek beszerzési, logisztikai és marketingtevékenységet. E védekező stratégia sikerét jól mutatja, hogy ezen hazai társulásokból a Co-op Hungary előkelő helyen szerepel a listán, azaz jól megállja helyét a külföldi cégek mellett.

Az élelmiszer-kiskereskedelem jövedelmezőségét láncok közötti intenzív verseny határozza meg, amely a gazdasági stabilitás elérését és a fogyasztók vonzását szolgálja. (Harangi-Rákos & Fenyves, 2021)

1.2.2 Kiskereskedelem hozzájárulása a GDP-hez

A GDP, azaz Gross Domestic Product, magyarul a Bruttó Hazai Termék, általánosságba véve, az egy év alatt megtermelt és értékesítésre szánt termékek és szolgáltatások értékét jelenti. A lakosság minden évben különböző végtermékeket és szolgáltatásokat fogyaszt el, azonban csak azokat a végtermékeket vesszük figyelembe, amelyek végső felhasználásra kerülnek, tehát amelyeket a fogyasztók megvásárolnak és felhasználnak. A háztartások jövedelmüket ezekre a fogyasztási cikkekre költik. Ha összeadjuk a végtermékekre fordított összes pénzüsszeget, megkapjuk a teljes GDP értékét a gazdaságunkban. (Samuelson & Nordhaus, 2010)

A kiskereskedelem forgalmának volumene nagyban befolyásolja a hazai GDP alakulását. A KSH adatai szerint, amely a 3. táblázatban részletesen látható, „2024. októberben a kiskereskedelem forgalmának volumene a nyers adat szerint 3,6%-kal meghaladta az előző év azonos időszaki eredményét. Az élelmiszer- és élelmiszer vegyes jellegű üzletekben 4,8%, a

nem élelmiszer-kiskereskedelemben 3,3%-kal bővült, az üzemanyag-kiskereskedelemben pedig lényegében nem változott az értékesítés volumene az előző év azonos időszakához viszonyítva. A szezonális és naptárhatással kiigazított adatok szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene 1,2%-kal felülmúlta az előző havit. 2024. január - októberben a forgalom volumene – szintén naptárhatástól megtisztított adatok szerint – 2,8%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát.” (KSH, A kiskereskedelmi forgalom az előző év azonos időszakit 3,6, az előző havit 1,2%-kal haladta meg, 2024)

3. táblázat A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumenindexei (az előző év azonos időszak= 100,0; adatok: %-ban)

(Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján)

Időszak		Naptárhatástól megtisztított				Kiskereskedelem összesen, nyers adat
		Élelmiszer-kiskereskedelem	Nem élelmiszer-kiskereskedelem	Üzemanyag-kiskereskedelem	Kiskereskedelem Összesen	
2023	okt.	98,2	96,0	78,1	93,8	93,8
	nov.	99,5	94,6	76,7	93,8	93,8
	dec.	101,6	99,1	101,7	100,2	99,5
2023	jan.-dec.	95,4	94,2	79,8	92,2	92,3
2024	jan.	100,2	99,1	104,6	100,6	100,6
	febr.	103,7	98,3	103,7	101,6	104,6
	márc.	105,8	100,7	103,5	104,0	103,6
	ápr.	103,6	104,4	101,8	103,3	103,7
	máj.	106,3	101,8	99,3	103,6	103,6
	jún.	103,1	103,6	100,6	102,6	101,7
	júl.	102,1	103,9	99,3	102,5	103,3
	aug.	107,6	102,8	98,9	104,1	103,2
	szept.	101,5	105,7	95,0	101,7	101,7
	okt.	104,8	103,3	99,9	103,6	104,0
2024	jan.-okt.	103,9	102,4	100,5	102,8	103,0

A 3. táblázatból jól látszik, hogy a kiskereskedelem forgalmának volumene 2,8%-kal emelkedett. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben 3,9, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 2,4, az üzemanyag-kiskereskedelemben 0,5%-kal nőtt a volumen.

1.2.3 Kereskedelemben foglalkoztatottak alakulása

Mielőtt ismertetem a kiskereskedelemben foglalkoztatottak arányát, előtte vizsgáljuk meg kik számítanak gazdaságilag aktívnak, kik a foglalkoztatottak, a munkanélküliek, passzív munkanélküliek és a gazdaságilag nem aktívak:

Foglalkoztatottnak azt a természetes személyt hívjuk, aki nem minősül egyéni, illetve társas vállalkozónak, és foglalkoztatója biztosítással járó jogviszony keretében foglalkoztatja. (Dernóczi, és mtsai., 2021)

A **munkanélküliek** azok, akik képesek lennének azonnal vagy rövid időn belül munkába állni, ha nyílna alkalom, ám most nincsenek állásban. (Bod, 2019)

Gazdaságilag aktívnak azok számítanak, akik foglalkoztatottak vagy munkanélküliek, tehát rész vesznek a munkaerő piacon. (Samuelson & Nordhaus, 2010)

Gazdaságilag nem aktívak, azok a személyek, akik nem tekinthetők foglalkoztatottnak és munkanélkülinek sem, mivel az adott héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk. Ezek a személyek nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de valamilyen ok miatt ténylegesen nem tudtak volna munkába állni. (Bakonyi, László, Riedelmayer, Sipos, & Venczel-Szakó, 2021)

Passzív munkanélküli az a gazdaságilag nem aktív személy, aki szeretne dolgozni, és képes is lenne két héten belül munkába állni, ha megfelelő állást találna, de nem keres munkát, mert úgy érzi, hogy nincs esélye a foglalkoztatásra, így megsem próbálja. (KSH, STADAT-rendszer (Társadalom, Munkaerő piac), 2021)

Az imént ismertetett fogalmak letisztázását követően, bemutatom a kiskereskedelemben foglalkoztatottak arányát a vizsgált 5 évre vonatkozóan, amelyet a 4. táblázatban szemléltetek.

4. táblázat Foglalkoztatottak száma a kiskereskedelemben (ezer fő)

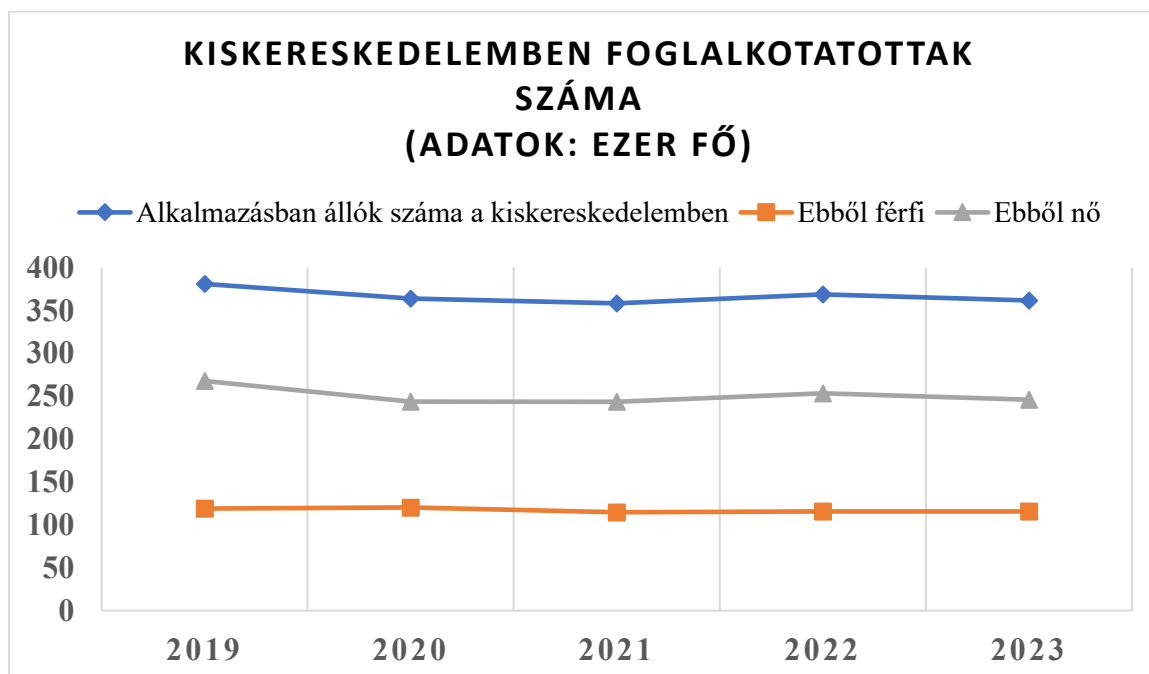
(Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján)

	Összes foglalkoztatott a gazdaságban (ezer fő)	Alkalmazásban állók száma kiskereskedelem ágazatban (ezer fő)	Ebből férfi	Ebből Nő
2019	4621,8	380,9	119,1	267,8
2020	4 579,4	363,9	120,3	243,6
2021	4 665,5	358,3	114,7	243,5
2022	4 677,0	368,8	115,5	253,4
2023	4 712,3	361,5	115,5	246,0

Az alapfogalmakat figyelembe véve, nézzük meg hogyan változott a kiskereskedelemben a foglalkoztatottak aránya a gazdaságilag aktív csoporton belül, a 4. táblázat adatai alapján. Ők azok, akik fizikailag dolgoznak a boltokban vagy akár irodaimunkát végeznek és munkájuk közvetlenül befolyásolja egy cég vagy bolt hatékonyságát, a kiszolgálás minőségét, valamint a szakmai szolgáltatás szintjét. Az adatok alapján megállapítható, hogy a gazdaságban foglalkoztatottak összlétszáma folyamatosan növekedett a vizsgált időszakban, azonban 2020-ban vissza esés figyelhető meg az előző évhez képest. Ezzel szemben a kiskereskedelemben foglalkoztatottak száma változékonyan alakult a vizsgált 5 évben. A részletes vizsgálat érdekében, nézzük meg a 2. ábra alapján a nemi megoszlást is a foglalkoztatottak arányában.

2. ábra Kiskereskedelemben foglalkoztatottak száma (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a KSH adatai alapján)

A 2. ábrából jól látható, hogy a kiskereskedelemben foglalkoztatottak között a nők vannak jelen nagyobb létszámmal. A KSH adatai szerint a férfiak létszámához képest a nők kétszer annyian dolgoznak az ágazatban. Ez a tendencia mind az 5 évben megfigyelhető. A 2. ábrán látottak jó bizonyíték arra, hogy az idősebb munkavállalók és a nők magas munkaerőpiaci részvétele jelentősen hozzájárul az egyének munkával töltött életének meghosszabbításához. (Róbert, 2025)

1.3 A gazdasági elemzés

Szakedzőzetom fő célja az elemzés, ezért relevánsnak tartom részletezmem a gazdasági elemzés célját, feladatát, a gazdasági elemzéshez szükséges adatok forráshelyeit.

Az elemzés a vállalkozások megítélésének, értékelésének az egyik fontos módszere, amely elő segíti a gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen tájékozottság megszerzését. Az elemzés alapvetően összefüggések, gazdasági jelenségek és az ezekre ható tényezők feltárását jelenti, tehát a megismerés módjaként határozható meg, amely elősegíti, részben pedig biztosítja a szükséges információk megszerzését. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

1.3.1 Gazdasági elemzés célja és feladata

A **gazdasági elemzés célja**, hogy feltárja és számszerűsítve értékelje azokat a befolyásoló tényezőket, amelyek hatást gyakorolnak a vállalkozás gazdálkodására, a vezetés döntéseinek előkészítésére, valamint a megtett intézkedések végrehajtására. Az elemzés lehetőséget ad arra, hogy minősítsük a vezetői döntések előkészítését, valamint a megtett intézkedések végrehajtását, a fejlesztések hatékonyságát és az eredmény növekedését. (Ormos, 2018)

A **gazdasági elemzés fő feladata** elsősorban a hatékonyabb és az eredményesebb gazdálkodás segítése. A gazdasági döntések előkészítéséhez az elemzésnek megfelelő információkat kell biztosítani, illetve különböző alternatívák kidolgozásával elő kell segítenie az optimális döntést. Mindezek mellett a ténylegesen elért gazdasági eredményeket is alaposan meg kell vizsgálni, valamint az eredmények mellett a hiányosságokat, a veszteségek okait is fel kell tárni és javaslatokat kell kidolgozni a hibák megszüntetésére. (Ormos, 2018)

A gazdasági elemzés folyamata lépésről lépésre:

1. **Elemzési cél meghatározása:** a megoldani kívánt problémával egyetemben kerül megfogalmazásra.
2. **Információs adatbázis kialakítása:** ellenőrizhetőnek kell lennie és folyamatosan rendelkezésre kell állnia. Forrásai lehetnek az adott területre vonatkozó (saját / belső adatok), és a kapcsolódó külső információk (például árak) is, de a munkatársak tudásából származó adatbázis, mint termelési tapasztalatok egyaránt.
3. **Lehetséges (közvetlen) okok számbavétele:** fel kell mérni a vizsgált jelenség egyes elemei közti kapcsolat jellegét, hogy oksági vagy sztochasztikus kapcsolatban állnak –e. Tehát az ok-okozati összefüggések egyértelmű feltárása és elhatárolása zajlik ebben a fázisban.
4. **Elemzési módszerek kiválasztása** során figyelemmel kell lenni a determinált elemzési célra, a vizsgált területre és a rendelkezésre álló információs bázisra.
5. **Információk feldolgozása:** eredmény kiértékelése, a konkrét elemzési munka elvégzésének validálása, eredmények összegzése és jelentés készítése. (Baranyai, Fenyves, Pupos, Takács, & Tarnóczy, 2013) (Nábrándi, Pupos, & Takácsné György, 2008)

A gazdasági elemzés érintettjei két csoportra bonthatóak. A belső érintettek közé soroljuk a tulajdonosokat, a menedzsereket és az alkalmazottakat. A külső érintettek közé pedig, a fogyasztókat, beszállítókat, szövetségeseket, hitelezőket, versenytársakat és az állami és önkormányzati intézményeket.

A gazdasági elemzés fajtáit elkülöníthetjük többek között az elemzés időtávja, tárgya és periodicitása, a vezetési folyamatban betöltött célja, jellege, terjedelme, illetve közelítésmódja szerint. Ezek eltérő jellemzőkkel rendelkeznek:

- Időtáv szerint lehet: Hosszú távú és rövidtávú
- Vezetői folyamatban betöltött célja és tárgya szerint lehet: Feltáró, előkészítő, megvalósítást ellenőrző
- Vezetői folyamatban betöltött periodicitása szerint lehet: Alkalmi (egyszeri), rendszertelenül (időszakosan) jelentkező, rendszeres (időszakosan) ismétlődő
- Terjedelem szerint lehet: Átfogó, részleges
- Jellege szerint lehet: Leíró, prognosztizáló, döntés-előkészítő
- Folyamatszemplélete szerint lehet: Dinamikus (folyamatszemplélet), statikus (állományi szemlélet)
- Közelítésmódja és a felhasznált adatok minősége szerint lehet: Gazdasági, műszaki-gazdasági (Paár, Ambrus, & Szóka, 2021)

1.3.2 A gazdasági elemzés adatbázisa, szükséges adatok forráshelyei

Piacorientált gazdasági körülmények között az érdekelt feleknek és más érintett feleknek objektív információkra van szükségük a gazdálkodó egységek tőkéjéről, pénzügyi helyzetéről és jövedelmezőségéről. Ennek módját törvény szabályozza. Ezen információk egy része pénzügyi mutatókkal is kimutatható. A számított mutatókkal szembeni fontos követelmény, hogy megbízható információt nyújtsanak. (Száltecki, Pupos, & Szabó, 2018)

Az elemzés információforrását, adatbázisát a 2000. évi C. törvény szabályozza a számvitelről. *„A számviteli politika a gazdálkodó egység által a pénzügyi kimutatások elkészítésére és bemutatására alkalmazott sajátos elvek, alapok, konvenciók, szabályok és gyakorlat.”* (Benke, 2014)

A számviteli törvényben elkülönítünk pénzügyi számvitelt, illetve vezetői számvitelt. (Laáb, 2017) szerint *„a pénzügyi számvitel a jogszabályi előírásoknak megfelelően figyeli meg, méri, jegyzi fel és gyűjti valamennyi vagyon- és eredményváltozást eredményező gazdasági eseményt. E definícióból az is következik, hogy a pénzügyi számvitel csak tényadatokkal dolgozik. E*

tényadatok részletesebb, a vezetői igények szerinti másodlagos csoportosítása biztosít információt a vezetői számvitel és a kontrolling számára.”

Tehát a pénzügyi számvitel elsősorban a piaci szereplőknek nyújt információt arról, hogy a vállalkozás teljesítményei és ráfordításai hogyan alakultak, illetve ezeknek milyen hatása volt a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre.

Ezzel szemben a vezetői számvitel a tény adatokat döntéstámogatás céljából gyűjti és elemzi, így a belső folyamatokról a vállalkozás vezetőinek nyújt tájékoztatást, illetve nem kötik jogszabályok sem. (Ormos, 2018)

Dolgozatom során, a pénzügyi információk nagy részét a pénzügyi számvitelből fogom kinyerni.

A gazdasági elemzéshez szükséges információkat, illetve adatokat a cég számviteli beszámolója biztosítja. A beszámoló célja, hogy megbízható és valós képet adjon a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, valamint jövedelmi helyzetéről a vállalkozás belső és külső környezetének.

A beszámoló formáját tekintve lehet:

- éves beszámoló,
- egyszerűsített éves beszámoló,
- konszolidált, azaz összevont éves beszámoló
- egyszerűsített beszámoló.

A beszámoló formáinak részletezése azért fontos, mivel a különböző formák eltérő mélységű adatokat nyújtanak. A közös tulajdonság bennük az, hogy fő részüket a vállalkozás kiegészítő melléklete, mérlege, eredménykimutatása, valamint az üzleti jelentés alkotja. (Birher, Pucsek, Sándor, & Sztanó, 2006)

Mérleg

„Olyan összevont, rögzített tagolásban készülő számviteli okmány, amely egy adott időpontra (fordulónapra) vonatkozólag tartalmazza a vállalkozás eszközeit és forrásait megfelelő pénznemben kifejezve.” (Takács & Márkus, Számviteli alapismeretek, 2024)

A **mérleg** tehát bemutatja a gazdálkodó javait eszközök és források formájában. Rendeltetésük szerint megkülönböztethetőek, egyrészt a vagyontárgyak rendeltetését és a vállalkozás életében betöltött szerepük alapján, az eszközök formájában, másrészt a vagyon eredete alapján, források formájában.

Eredménykimutatás:

„A vállalkozások eredménykimutatása segíti az elemzőket abban, hogy a vállalkozás hatékonyságát értékeljék egy múltbéli időszakban, becsüljék egy jövőbeni időszakra és ehhez kapcsolódóan bemutassák a jövőbeni pénzáramok kockázatait is.” (Benke, 2014)

Az eredménykimutatásról tehát elmondható, hogy tartalmazza a vállalkozás adózott eredményének levezetését, szemlélteti az adózott eredmény kialakulását az eredményre ható főbb tényezőkkel együtt. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

Egy vállalkozás eredménykimutatását illetően két féle eljárást különböztetünk meg: összköltség eljárással vagy forgalmi költség eljárással készített eredménykimutatás.

Kiegészítő melléletek

A kiegészítő melléklet az éves beszámoló és az egyszerűsített éves beszámoló része. A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára – a mérlegben, az eredménykimutatásban szereplőkön túlmenően – szükségesek. (Ormos, 2018)

Az üzleti év

Az üzleti év egy olyan időszakot jelent, amely január 1-jétől december 31-ig tart, tehát 12 hónapot ölel fel. Erről a 12 hónapról kötelezően el kell készíteni a társaságnak minden évben a beszámolót. A mérleg fordulónapja jellemzően az üzleti év december 31. napja. (Sztanó, 2006)

A gazdasági elemzés során használhatunk primer, ezen belül kvalitatív és kvantitatív, illetve szekunder adatokat is a kutatásunk során. (Naresh K, 2006) szerint, „A szekunder adatok olyan adatok, amelyek más, nem az adott probléma megoldása céljából gyűjtöttek. A primer adatok ezzel szemben egy adott kutatási probléma megoldására gyűjtenek vagy szereznek. A szekunder adatok közé soroljuk az üzleti vagy kormányzati forrásokból, kereskedelmi marketingkutató cégektől, illetve számítógépes adatbázisokból beszerezhető információkat.”

A szekunder adatelemzés mellett gyakran érdemes kvalitatív kutatást is végezni. A kvalitatív kutatás strukturálatlan, feltáró kutatási módszer, amely kis mintán alapul és a probléma természetének megértéséhez járul hozzá. (Naresh K, 2006)

Ilyen eszközök például a SWOT vagy a STEEP elemzés, a 4P vagy 7P vizsgálata, illetve egy mélyinterjú.

2. ANYAG ÉS MÓDSZERTAN

Szakedolgozatom ezen fejezetében szeretném bemutatni a beszámoló elemzéshez szükséges elméleti hátteret. Ismertetem a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elméletét, illetve részletes képet adok, hogy milyen mutatókat alkalmazhatunk az elemzés során.

2.1 Vagyoni helyzet elemzés

A vagyoni helyzet elemzésekor a vállalkozás mérlegének struktúráját, az egyes mérlegsorok arányait és azok változását vizsgáljuk. Az elemzésnek két csoportja van, vagyonnagyság változásának elemzése, illetve vagyonszerkezet változásának vizsgálata.

A vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetére, az abban bekövetkező változásokra vonatkozó átfogó elemzés a mérleg tárgyevi és előző évi adataira épül. Az eszközök és források adatainak felhasználásával az elemzés két féle módon történhet:

1. A **vertikális elemzés** alkalmazása esetén a mérlegre vonatkozó elemzési számításainkat, vagy csak az eszköz, vagy csak a forrás oldal adatai alapján végezzük el. A vertikális elemzés eszköze a megoszlási viszonyszám, amely kifejezi valamely résznek az egészen belüli arányát. Típusai az eszközoldali mutatók, illetve a forrásoldali mutatók. Számítása a következő: $V_m = \text{rész/egész}$.
2. A **horizontális elemzés** olyan mutatószámok meghatározását jelenti, amelyek számszerűsítése mind az eszköz, mind a forrás oldalról felhasznál mérlegadatokat, azaz az elemzés céljának megfelelően összeveti a mérleg két oldalának valamely csoportját vagy tételét. Az eszközök fedezettsége a stabilitási mutatók, valamint a források fedezettsége a likviditási mutatók. (Paár, Ambrus, & Szóka, 2021)

2.1.1. Mérleg eszköz oldalának összetétele

Befektetett eszközök rendeltetése, hogy hosszabb ideig közvetlenül vagy közvetve szolgálják a tevékenységet és a működést. A hasznosítás időtartama szerint az egy éven túl használt eszközöket tekintjük befektetett eszköznek. A befektetett eszközökön belül megtalálhatóak: az immateriális javak, tárgyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök. (Békés, Halász, Szabó, & Varga, 2022).

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök a saját vállalkozásba, míg a befektetett pénzügyi eszközök más vállalkozásba történt befektetések. (Zéman & Béhm, A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, 2017)

Az imént említett eszközök adataiból, olyan eszközszerkezeti mutatók számszerűsíthetőek, amelyek segítségével az eszközállományon belül, fontosabb arányokat számolhatunk, illetve azok változásait vizsgálhatjuk meg. A vagyoni helyzet elemzését leginkább segítő mutatók: a befektetett eszközök aránya, valamint a forgóeszközök aránya. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

1. egyenlet Befektetett eszközök aránya

$$\text{Befektetett eszközök aránya (\%)} = \frac{\text{Befektetett eszközök}}{\text{Eszközök összesen}} * 100$$

(Forrás: Saját szerkesztés, (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

A befektetett eszközök aránya megmutatja, hogy a vállalkozás összes eszközén belül mekkora arányban szerepelnek a befektetett eszközök, azaz a tartós ideig üzembe tartott eszközök. Ahhoz, hogy megfelelő képet kapjunk a vállalat vagyoni helyzetéről meg kell vizsgálnunk a befektetett eszközökön belül az immateriális javak, tárgyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök arányát is.

Forgóeszköznek nevezzük, azokat az eszközöket, amelyek a vállalkozás tevékenységét vagy működését nem tartós ideig szolgálják. A **forgóeszközök** kategóriájába tartoznak:

- a készletek (pl. értékesítési céllal beszerzett eszközök, azon anyagi eszközök, amelyek a tevékenységet legfeljebb egy évig szolgálják),
- a követelések,
- az értékpapírok és
- a pénzeszközök. (Békés, Halász, Szabó, & Varga, 2022)

2. egyenlet Forgóeszközök aránya

$$\text{Forgóeszközök aránya (\%)} = \frac{\text{Forgóeszközök értéke}}{\text{Eszközök összesen}} * 100$$

(Forrás: Saját szerkesztés, (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

A forgóeszközök aránya mutató megmutatja, hogy a vállalkozás összes eszközein belül mekkora részt tesznek ki a forgóeszközök. Ahhoz, hogy megfelelő képet kapjunk a vállalat vagyoni helyzetéről meg kell vizsgálnunk a forgó eszközökön belül a készletek, követelések értékpapírok, illetve a pénzeszközök arányát is.

A forgóeszközök aránya egy kereskedelmi cég esetében magasabb értéket fog képviselni, ezen belül is a készletek aránya lesz kimagaslóan magas, hiszen egy kereskedelmi cég, adott esetben a CO-OP Star Zrt., fő tevékenységéből adódóan a készleteit minden évben magasan tartsa.

Mindezek mellett a mérleg eszköz oldaláról meg kell vizsgálni még az aktív időbeli elhatárolások arányát is.

2.1.2 Mérleg forrás oldalának összetétele

A források, a vállalkozás eszközeinek a saját és idegen forrását jelenti. A mérleg forrás oldalának adataiból úgynevezett forrásszerkezeti mutatók számszerűsíthetők. A források elemzése során meg tudjuk állapítani, hogy az eszközök milyen mértékben vannak saját forrásból és milyen mértékben vannak idegen forrásból fedezve. A forrás oldal vizsgálata során elemezni kell a saját tőke, céltartalékok, kötelezettségek, illetve a passzív időbeli elhatárolások arányát. Ezenkívül a mérleg forrás oldala tartalmazza a nyitó- és zárómérleg készítéséhez, továbbá az adózott eredmény elszámolásához szükséges technikai jellegű adatokat is. (Szakács, 2019)

A mérleg forrás oldalának elemzése során a következő mutatókat kell vizsgálni.

3. egyenlet Saját tőke aránya

$$\text{Saját tőke aránya (\%)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}} * 100$$

(Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

A mutató megmutatja, hogy az összes forráson belül mekkora részt tesz ki a saját forrás.

4. egyenlet Céltartalékok aránya

$$\text{Céltartalékok aránya} = \frac{\text{Céltartalékok}}{\text{Források összesen}} * 100$$

(Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

A mutató kifejezi, hogy a vállalkozás összes vagyonán belül mekkora részt tesznek ki a céltartalékok.

5. egyenlet Kötelezettségek aránya

$$\text{Kötelezettségek aránya} = \frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Források összesen}} * 100$$

(Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

A kötelezettségek aránya mutató az idegen tőke megoszlását mutatja meg, azaz, hogy a vállalkozás tevékenysége során mennyiben támaszkodik külső finanszírozásra.

Kötelezettségeken belül vizsgálhatjuk még a Hátra sorolt kötelezettségek, Hosszú lejáratú kötelezettségek és a Rövid lejáratú kötelezettségek arányát.

Mindezek mellett a mérleg forrás oldaláról meg kell vizsgálni még a passzív időbeli elhatárolások arányát is. A mutató megmutatja, hogy az összes forráson belül a passzív időbeli elhatárolások értéke mekkora részt tett ki.

2.1.3 A vagyon fedezettségének vizsgálata

Az eszköz- és tőkeszerkezeti, azaz a vertikális mutatószámokon túl, a vállalkozás vagyoni helyzetét horizontális mutatók alapján is meg kell vizsgálnunk. Elemzésem során a következő mutatószámokat fogom alkalmazni, amelyeket az 5. táblázatban szemléltetek.

5. táblázat Fedezettség vizsgálati mutatók

(Forrás: Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

Befektetett eszközök fedezete „A” (%)	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$
Befektetett eszközök fedezete „B” (%)	$\frac{\text{Saját tőke} + \text{Hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$
Nettó forgótőke	Forgóeszközök - Rövid lejáratú kötelezettségek

A **befektetett eszközök fedezete „A”** mutató, kétféleképpen is meghatározható. Ez a mutató nem csak az eszköz- vagy forrás oldalról használ adatokat, hanem összehasonlítja a két oldal valamely tételét. Ez az arány azt fejezi ki, hogy a saját tőke milyen mértékben tudja fedezni a befektetett eszközöket. Minél magasabb az arány értéke, annál kedvezőbb a vállalkozás helyzete, mivel ez arra utal, hogy a tartós eszközök finanszírozása saját forrásból történik és nincs szükség külső forrás bevonására. Legkedvezőbb eset, ha az érték eléri vagy meghaladja a 100%-ot. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) (Sztanó, 2006)

A **befektetett eszközök fedezete „B”** mutató esetében azt vizsgáljuk, hogy a vállalkozásban tartósan rendelkezésre álló források, vagyis a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek milyen arányban fedezik a befektetett eszközöket. Jelen mutató esetében az optimális érték minimálisan az 1, valamint az 1-et meghaladó érték. (Takács, Vállalat-értékelés magyar számviteli környezetben, 2009)

Az eszközök és források összhangjának értékeléséhez a nettó forgótőke nagyságának és alakulásának minősítése is segítséget nyújthat. A nettó forgótőke a vállalkozás fizetőképességének alakulását mutatja.

2.1.4 Tőkeszerkezeti mutatók

A vagyon helyzet megítéléséhez a mérleg forrás oldalának adatai alapján tőkeszerkezeti mutatók képezhetők. Az egyik leggyakrabban használt mutatószám a **Tőkeellátottság**.

6. egyenlet Tőkeellátottság

$$\text{Tőkeellátottság (\%)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}} * 100$$

(Forrás: Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján

A mutató értéke annál kedvezőbbnek számít, minél magasabb értéket képvisel, azonban általában minden vállalkozás esetében vannak kötelezettségek, ezért 100%-ot vagy ezt megközelítő értéket nem lehetséges elérni. Ennek ellenére, amennyiben a mutató értéke nem éri el a 30%-os értéket, az már kritikusnak tekinthető. Összességében ez a mutatószám azt mutatja meg, hogy a társaság az eszközeinek értékét milyen arányban finanszírozza saját tőkéből.

A második ilyen mutató, amelyet vagyon helyzet elemzés során használhatunk, a **Tőke feszültségi** mutató.

7. egyenlet Tőkefeszültségi mutató

$$\text{Tőkefeszültség} = \frac{\text{Idegen tőke}}{\text{Saját tőke}}$$

A tőkefeszültség megmutatja, hogy a vállalkozás mekkora idegen tőkét vesz igénybe. A tőkefeszültség mutatót értelmezhetjük úgy is, hogy hány egység idegen tőke jut 1 egység saját tőkére. 1 feletti értéke esetén a vállalkozásnak több idegen tőkéje van, mint saját tőkéje. A mutató növekedése szintén az eladósodottság növekedését jelzi. (Becsky-Nagy, 2023)

A tőkefeszültség mellett az elemzés során vizsgálhatjuk még a **Tőkearányos adózott eredményt** is, amely megmutatja a vállalkozás tőkefelhasználásának jövedelmezőségét. Százalékban kifejezi, hogy összes tőkéjével a vállalkozás hány %-os hasznot realizált eredmény formájában. (Zéman & Béhm, MÓDSZERTAN VÁLLALKOZÁSOK PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYÉNEK MÉRÉSÉRE (Mérleg- és eredménykimutatás-elemzés), 2019)

2.2 Pénzügyi helyzet elemzés

Minden vállalkozás stratégiai fejlődésének és versenyképességének bővítése érdekében alapvető követelményeket kell teljesíteni. E követelmények közül az egyik legfontosabb a vállalatok pénzügyi stabilitása és életképessége. A döntések eredményeit az éves beszámolóokban, mérlegekben és eredménykimutatásokban rögzítik. A vállalkozói döntéshozatal számokban rögzített eredményeiből származnak a tünetek (válság típusa és mélysége) és az okok (cash flow, részvényárfolyam, likviditás, ROE és ROCE változások). (Soós, 2017.)

A vállalkozás gazdálkodásának egyik legfontosabb elemzési területe a pénzügyi helyzet vizsgálata. A pénzügyi helyzet vizsgálata vonatkozhat hosszabb távra – mely során az adósságállományra vonatkozó mutatók alakulását elemzik -, illetve rövid távra – amikor pedig a likviditási mutatók nagyságát és változását analizálják. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

A pénzügyi helyzet megítélésének 3 fő iránya:

1. Mutatószámok számítása
 - adósságállományra vonatkozó mutatószámok
 - likviditási mutatók
2. Likviditási mérlegek összeállítása
3. Cash Flow kimutatás

2.2.1 Adósságállomány mutatói

Az adósságállomány elemzés során a hosszú lejáratú kötelezettségek alakulásával foglalkozunk. Az adósságállomány mutató alkalmazásának célja, hogy megvizsgálja, milyen arányban vannak jelen a vállalkozás finanszírozásában a hosszú lejáratú, idegen forrásból származó hitelek és kölcsönök, valamint mely tételeket finanszírozza ezekkel a vállalkozás. Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az adósságállomány nagyfokú növekedése az idő előrehaladtával és a törlesztési kötelezettségek fellépésével a likviditási helyzetet ronthatja.

Az elemzésem során, az adósságállomány vizsgálat tekintetében, a következő mutatókat fogom alkalmazni, amelyet az 6. táblázat szemléltet.

6. táblázat Adósságállomány vizsgálata során alkalmazott mutatók

(Forrás: Saját szerkesztés (Paár, Ambrus, & Szóka, 2021) alapján

Adósságállomány aránya (%)	$\frac{\text{Adósságállomány}}{\text{Saját tőke} + \text{Adósságállomány}} * 100$
Saját tőke aránya (%)	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány} + \text{Saját tőke}} * 100$
Adósságállomány fedezettsége	$\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány}}$

Az adósságállomány aránya és a saját tőke aránya egymás komplementerei, azaz együttesen mindig 100%-ot tesznek ki. Ezek az úgynevezett intenzitási mutatók, amelyek a vállalkozás tőkeszerkezetének stabilitását jelzik. Értelmezésük jellemzően nem csak egy adott időpontra, hanem hosszabb időtávra terjed ki. Általánosságban az adósságállomány aránya akkor tekinthető elfogadhatónak, ha értéke nem haladja meg a 60%-ot, míg a saját tőke aránya ennek megfelelően 40% feletti értékű. Minél magasabb a saját tőke arány mutatója, annál kedvezőbb a vállalkozás pénzügyi stabilitása és annál nagyobb mozgástér áll rendelkezésre a további hitelfelvételre. A mutatók értékelése során mindig figyelembe kell venni a vállalkozás aktuális piaci helyzetét, hiszen előfordulhat, hogy egy jelentős beruházás vagy fejlesztés miatt átmenetileg megnövekszik az adósságállomány aránya, amely rövid távon kedvezőtlenebb képet mutathat, de hosszú távon megtérüléssel számolva még is indokolt lehet.

Az adósságállomány fedezettsége mutató szintén a saját tőke és az idegen forrás arányát vizsgálja, azonban más megközelítéssel. Tulajdonképpen azt mutatja meg, hogy egy forintnyi adósság mögött hány forint saját tőke áll a vállalkozás forrásain belül. Ennek értéke akkor tekinthető kedvezőnek, ha legalább 0,67 fölött van – minél magasabb, annál stabilabb a vállalkozás finanszírozási szerkezete. (Paár, Ambrus, & Szóka, 2021)

2.2.2 Likviditási mutatók

A likviditási mutatók a vállalkozások rövid távú fizetőképességét jellemzik és fontos szerepet játszanak a vállalkozás hitelképességének megítélésében is. Ezek a mutatók azt vizsgálják, hogy a vállalkozásmennyire képes rövid távon eleget tenni pénzügyi kötelességeinek és milyen mértékben tekinthető pénzügyileg stabilnak.

A 7. táblázatban összefoglaltam ezen mutatók képletét, amely az alábbiakban tekinthető meg.

7. táblázat Likviditási mutatók

(Forrás: Saját szerkesztés (Zéman & Béhm, A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, 2017) alapján

Likviditási ráta	$\frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$
Likviditási gyorsráta	$\frac{(\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek})}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$
Készpénz likviditási mutató	$\frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$
Hitelfedezeti mutató (%)	$\frac{\text{Követelések}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$

A likviditási mutatóknak három leggyakrabban használt típusa, a **likviditási** ráta, a likviditási gyorsráta mutató és a készpénz likviditási mutató. A különféle likviditási mutatók abban különböznek egymástól, hogy a forgóeszközök csoportjaira nézve mutatják meg, hogy azok milyen mértékben biztosítanak fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségekre. (Zéman & Béhm, A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, 2017)

A három ismertetett mutatón kívül vizsgálhatjuk még a hitelfedezettségi mutatót is, amely a követelések, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek viszonyát szemlélteti. Értéke akkor kedvező a vállalkozás számára, ha eléri vagy megközelíti a 100%-ot.

2.3 Jövedelmezőségi helyzet elemzése

A jövedelmezőségi mutatók a vállalkozás által adott üzleti évben megtermelt eredmények valamilyen alapul szolgáló kategória egységére jutó értékét mutatják. (Takács & Márkus, Számviteli alapismeretek, 2024)

A jövedelmezőségi helyzet átfogó értékelése során, az egyes eredménykategóriákat meghatározott vetítési alaphoz viszonyítva vizsgáljuk. Ez a módszer a következő célokat és előnyöket szolgálja:

- minősítő funkciót tölt be, mivel jelzi a jövedelmezőség szintjének alakulását és képet ad a vállalkozás jövedelemtermelő-képességének változásáról
- lehetővé teszi az összehasonlítást más vállalkozásokkal vagy az adott ágazat mutatóival
- Alapot ad a jövedelmezőség tendenciák elemzéséhez,

- A számviteli beszámolóban tájékoztatást nyújt a felhasználók számára az eredményesség alakulásáról. (Sztanó, 2006)

A jövedelmezőségi mutatók számítása során célszerűen kell megválasztani mind a vetítési alapot, mind az alkalmazott eredmény kategóriát. A választásnak igazodnia kell az elemzés céljához, valamint a vizsgálni kívánt pénzügyi szempontokhoz. A leggyakrabban figyelembe vett eredménykategóriák a következők:

- értékesítés bruttó eredménye
- adózott eredmény
- üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
- adózás és kamatfizetés előtti eredmény
- bruttó relációs eredmény
- adózott eredmény + fizetett kamatok
- adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés előtti eredmény

A kalkuláció során alkalmazható vetítési alapok:

- értékesítés nettó árbevétele
- értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel növelt összege
- lekötött eszközök nettó értéke
- saját tőke összege
- összes eszközérték
- készletek összege
- bérköltség
- személyi jellegű ráfordítások
- relációk szerinti nettó árbevétel
- vállalkozás átlagos állományi létszáma
- saját tőke és a kamatköteles idegen források összege. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

Számos jövedelmezőségi mutató áll rendelkezésre, mint például az Árbevétel arányos jövedelmezőség, Tőkearányos jövedelmezőség, Eszközarányos jövedelmezőség, illetve az Élőmunka arányos jövedelmezőség. Ezen jövedelmezőségi mutatókon belül, további mutatók számolhatóak. Az általam választott mutatók a 8. táblázatban tekinthetők meg.

8. táblázat *Jövedelmezőségi mutatók*

(Forrás: Saját szerkesztés (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012) alapján)

Bevétel arányos adózott eredmény, ROS (%)	$\frac{\text{Adóott eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele} + \text{Egyébb bevételek} + \text{Pénzügyi műveletek bevételei}}$
Árbevétel-arányos adózás előtti eredmény	$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes árbevétel} + \text{Összes bevétel}}$
Eszközarányos adózás előtti eredmény (ROA)	$\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Eszközök összesen}}$
Eszközarányos adózott eredmény (ROI) (%)	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Eszközök összesen}}$
Tőkearányos adózott eredmény (ROE)	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$
Egy főre jutó adózott eredmény (Ft/Fő)	$\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Létszám}}$

A **bevétel arányos adózott eredmény** vagy másnéven Return On Sales (ROS) mutató azt fejezi ki, hogy a vállalat az adott időszakban egy forint ár bevételből mennyi adózott nyereséget tudott realizálni. (Mundrák, 2021)

Az **árbevétel-arányos adózás előtti eredmény** esetében a viszonyítási alap tartalmazza az eredménykimutatás összes bevételi sorát. Ennek alapján a képlet számlálójában helyezkedik el az adózás előtti eredmény, ezt viszonyítjuk az összes árbevétel és az összes bevétel összegéhez.

Az árbevétel arányos eredményhányad mutatók azt mutatják meg, hogy az árbevétel mekkora része maradt meg a vállalatnál az adott eredménykategória szintjén. Ezek a mutatók akkor tekinthetők kedvezőnek, ha értékük növekvő tendenciát mutat, mivel e a vállalkozás javuló nyereségtermelő képességére utal. (Siklósi & Veress, 2010)

Az **Eszközarányos adózás előtti eredmény** (ROA) mutató a megtérülési mutatók közül az egyik leggyakrabban használt. Lehetőséget ad arra, hogy azonos iparágon belül összehasonlítsa a vállalkozások hatékonyságát, és jelezze az üzleti kockázatot is. Mivel itt az eszközökre vetítve számoljuk a mutatót, a különböző iparágak eltérő eszközigénye miatt iparágak közötti összehasonlításra nem alkalmas. (Mundrák, 2021)

Az **Eszközarányos adózott eredmény**, más néven a Return On Investments (ROI) megmutatja, hogy a társaság milyen hatékonyan kezeli a befektetéseit. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

A **tőkearányos adózott eredmény** (ROE) megmutatja, hogy a kötelezettségek teljesítése után a tulajdonosok milyen megtérülést értek el. (Mundrák, 2021)

Az **1 főre jutó adózott eredmény** esetében a vállalkozásnál maradó adózott eredményt viszonyítjuk a foglalkoztatottak létszámához, minél magasabb a mutató értéke a vállalkozás számára annál kedvezőbb. (Bíró, Kresalek, Pucsek, & Sztanó, 2012)

3. KUTATÁS ÉS ELEMZÉS

Szakedolgozatomban a CO-OP Star Zrt. tevékenységének vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét elemzem és értékelem az éves beszámolókból nyerhető információk alapján 5 évre vonatkozóan. Számításaim legnagyobb részét az éves beszámoló adatai alapján kalkulálom. Kutatásom során 2019 és 2023 közötti üzleti évek adatait fogom vizsgálni, s ezek alapján következtetek egy-egy gazdasági esemény hátterére.

Ezen fejezet során szeretném bemutatni röviden a CO-OP Star Zrt. történetét is, ezzel is segítve azt, hogy az olvasó jobban megismerhesse a cég életét, valamint, hogy beleláthasson a vállalkozás működésébe, eredményességébe.

3.1 CO-OP Star Zrt. bemutatása

Szakedolgozatom fontos részeként bemutatom a szervezetet, mely nem csak elemzésem alanya, hanem a szakmai gyakorlatomnak helyet adó vállalat is. A cég jászberényi székhellyel rendelkezik, amely számomra nagy előnyt jelentett, ugyan is Jászberényben élek. A városban több bolt is található, szám szerint öt. Vezetősége empatikus, képzett emberekből tevődik össze, akik évről évre a cég virágzó működésén dolgoznak.

3.1.1 CO-OP Star Zrt. megalakulása

1999. január 29-én a Jászsági ÁFÉSZ és az Északpesti- valamint a Dél-Pest Megyei ÁFÉSZ megalapította a CO-OP Star Kereskedelmi Részvénytársaságot. 2002-ben a Tápíószele- és Vidéke ÁFÉSZ, majd 2004-ben a Nagykőrös és Vidéke ÁFÉSZ üzleteit vette bérbe a társaság. 2004-ben csatlakozott előbb a Nagykáta és Vidéke ÁFÉSZ, majd 2005-ben bővült a tulajdonosi kör a Gyulai ÁFÉSZ-szel, akik az üzleteiknek üzemeltetésre történő átadása mellett jelentős tulajdoni hányadot is szereztek a társaságban. 2005-ben további három kunsági szövetkezet – a Karcagi ÁFÉSZ, a Kisújszállási Szövetség ÁFÉSZ és a Túrkevei ÁFÉSZ – hozta meg azt a döntést, hogy csatlakozik a CO-OP Star Zrt-hez. 2006-ban beolvadtak a CO-OP Star Zrt-be az áfészek átalakulásával létrejött társaságok, azonban először az üzletek kerültek átadásra, illetve működtetésre. Ugyanebben az évben a parádi székhelyű Mátra ÁFÉSZ üzleteinek átvételére került sor. Később, a részvénytársasággá alakult szövetkezetben a CO-OP Star Zrt. döntő tulajdoni hányadot szerzett. Az így létrejött társaság 2010-ben beolvadt a CO-OP Star Zrt-be.

2009. novemberében átvételre került a székesfehérvári, agárdi, felsőtárkányi üzletek is. Így, a székesfehérvári Gorsium Zrt. boltjait 2009. óta üzemeltetik Székesfehérváron, Várpalotán, Veszprémben, Balatonkenesén és Balatonalmádiban. 2013. óta a Gorsium Zrt. a társaság többségi tulajdonában van. 2010. elején újabb tagokkal gyarapodott a cég, a püspökladányi régió is csatlakozott. Püspökladány, Földes, Kaba, Tetétlen, Nádudvar területeken működő boltokat üzemelti a cég. 2012-ben beolvadt a CO-OP Star Zrt-be a Szeghalom és Vidéke Vagyonkezelő Zrt. és a Tápiószele és Vidéke Áfész. A cég vezérigazgatója pedig, Dr. Réde István. (Rácz, 2023)

3.1.2 Tisza-Coop Zrt.

1992-ben megalapították a Tisza-Coop Zrt-t, amely kizárólag nagykereskedelmi-logisztikai szolgáltatást végez 11 megye COOP hálózatához tartozó, több mint félezer élelmiszer-, és vegyi áru kiskereskedelmi bolt részére. A társaság Magyarország legnagyobb COOP ellátó központjává vált. A Tisza-Coop Zrt. alapítója és jelentős mértékben tulajdonosa is a CO-OP Star Zrt. (Rácz, 2023)

3.1.3 Coop Üzletlánc

A Coop Magyarország legnagyobb lefedettséggel rendelkező hazai élelmiszer lánc, mindannyiunk” JÓ SZOMSZÉDJA”. A tisztán magyar tulajdonú COOP Gazdasági Csoport mára a hazai piac egyik legnagyobb franchise rendszerévé vált. A Csoport tagjait tekintve közel 700 kis- és középvállalkozást számlál, a foglalkoztatottak száma pedig több mint 30 000 fő, mellyel a COOP az ország egyik legnagyobb kistéleptülési foglalkoztatója. A 465 bolttal induló üzletlánc ma már több mint 2500 márkázott üzlettel rendelkezik, emellett további kétezret lát el áruval. A COOP az ország szinte minden településén jelen van, melynek köszönhetően naponta mintegy 1,5 millió vevő fordul meg boltjaiban. A COOP elsődleges hitvallása a vásárlókkal kialakított kapcsolat magas szintű ápolása, amely a csoport csaknem 30 ezer munkavállalójának egyaránt fontos. (Rácz, 2023)

A kínálatukban lévő termékek között jóval 80 százalék feletti a hazai termékek aránya, így az üzletláncok tekintetében a COOP az egyik legtöbb hazai terméket forgalmazó kiskereskedelmi lánc. Az üzletpolitikai célok megvalósítása érdekében a társaság 2004-ben elindította a COOP Klub néven ismert törzsvásárlói rendszerét, svédországi szövetkezeti tapasztalatok alapján. 2006-ban a CO-OP Star Rt. kezdeményezésére jászberényi székhellyel megalakult a COOP

Klub Kártyaközpont Kft., amely a törzsvásárlói rendszer országos kiterjesztését hivatott megvalósítani. A társaság az induláskor 34 ezer törzsvásárlóval csatlakozott a kft-hez, jelenleg a COOP Klub Kártyát 154.510 CO-OP Star Zrt-nél jegyzett törzsvásárló használja, ami az országos törzsvásárlói számnak 15 %-a. (Rácz, 2023)

Coop Gazdasági Csoport rendelkezik különféle saját márkás termékekkel is, amelyek csak a Coop üzleteiben vásárolhatóak meg. A fogyasztók 4 saját márkás termékcsalád közül is választhatnak. Az egyik ilyen termék a COOP-Jót, jó áron, a második magasabb minőségű termékeket foglal magába, ami nem más, mint a COOP Prémium. Saját márkás termékként jelentek meg a Coop Jó nekem márkájú termékek, illetve a nevéből nem egyértelműsíthető Miden nap-os termékek is. A fejlődések következtében a COOP Üzletláncnál kialakultak különböző üzlettípusok, bolt területi nagyság szerint. Ma már négy típust különböztetünk meg, legkisebb területtel rendelkező boltok kapták a COOP mini nevet, aztán jönnek a COOP abc-ék és az ettől nagyobb területtel rendelkező COOP szuper elnevezésű üzletek. Ma a legnagyobb boltokat COOP szuper plusz néven találjuk meg, amelyek az üzletlánc legmodernebb és legnagyobb választékkal rendelkező boltjai. (Rácz, 2023)

A vállalat kiemelt figyelmet fordít a jótékonyagra. A helyi értékek megőrzése, a helyi közösségek ápolása, a fiatalok oktatása, illetve a dolgozók tovább képzése mellett, kiemelt szerep jut a magyar élsportolóknak, valamint külön saját segély alapítvány keretein belül segítségre szorult embereken segít. Az alapítvány neve Coop Segély Alapítvány, amely főként élelmiszer adományozásával foglalkozik. 2009. májusában pedig a COOP Gazdasági Csoport megalapította a CO-OP HITEL Zrt.-t, amely szükség esetén segítséget nyújt a szervezet vállalatainak, beszállítóinak, illetve munkavállalóinak. (Rácz, 2023)

3.2 CO-OP Star Zrt. vagyoni helyzetének vizsgálata

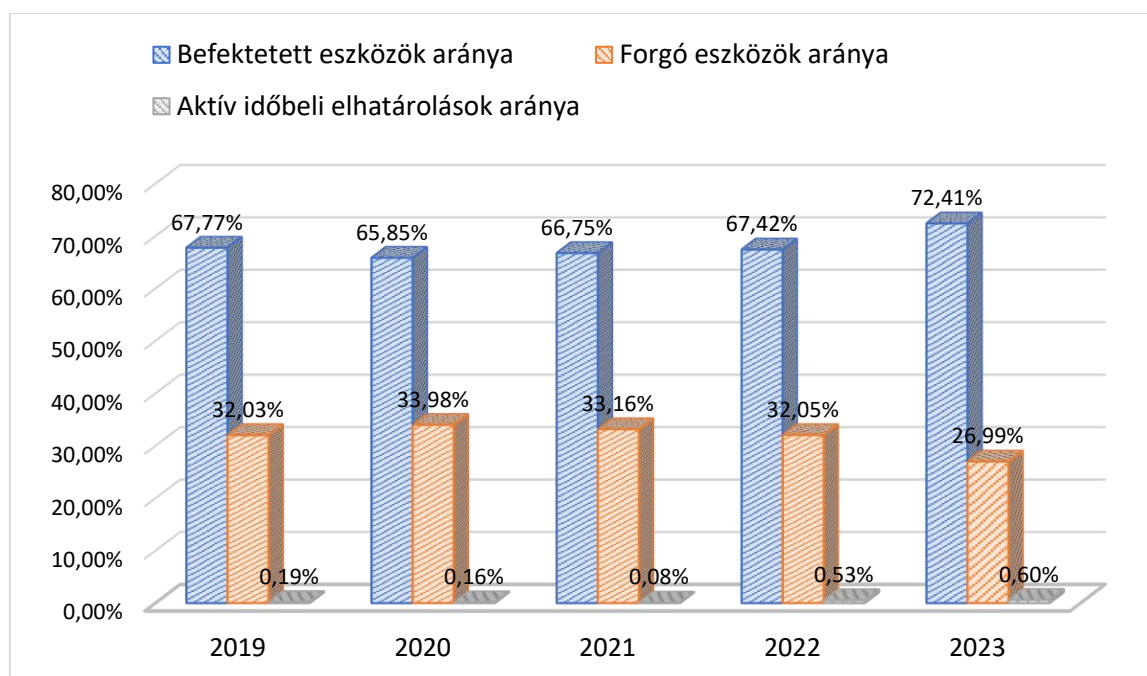
A CO-OP Star Zrt. vagyoni helyzetének vizsgálatát a dolgozatom Anyag és módszertan című fejezetében felsorolt mutatószámok alapján fogom elvégezni. A vállalat vagyoni helyzetét 2019-2023 évekre vonatkozóan vizsgálom. Az elemzéshez felhasznált adatokat biztosító mérleg a dolgozatom mellékletében megtalálható. Vagyoni helyzet elemzése során a mérleg eszköz-, és forrás oldalának összetétele egyaránt vizsgálandó.

3.2.1 Eszközök elemzése

A vagyoni helyzet elemzése során először a mérleg adatait vizsgálom, különös tekintettel az eszközök és források összetételére. Első lépésként a vállalkozás eszközeinek – azaz az aktívák – szerkezetét elemzem a 2019 és 2023 közötti időszakra vonatkozóan. Az elemzés célja, hogy feltárja az egyes eszközcsoportok milyen arányban járulnak hozzá a mérlegfőösszeg alakulásához az adott évben. A 3. ábra megmutatja, hogy 2019 és 2023 között az eszközszerkezeti mutatók hogyan és milyen mértékben változtak.

3. ábra Eszközök összetételének alakulása 2019-2023

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Ha a **befektetett eszközök** alakulását vizsgáljuk, jól látható, hogy enyhe ingadozással mind az 5 évben egészen magas értéket képvisel az összes aktívákon belül. Ennek aránya azonban nem meglepő, hiszen a cégnek 65-70%-a ingatlanként van jelen, a kiskereskedelmi boltok saját

tulajdonban vannak, illetve a cég ingatlan bérbeadással is foglalkozik. A vizsgált 5 év alatt kétszer is történt cégbeolvadás, 2019-ben és 2023-ban is, amelyek megmutatkoznak a befektetett eszközök arányában is. A 2019-es 67,77%-os érték után 2020-ban enyhe vissza esés figyelhető meg, azonban jól látható, hogy ezt követően 2023-ig az érték 6,56%-ot növekedett. Önmagában már a mutató is egy stabil képet mutat számunkra, de a részletesség kedvéért ez számokban kifejezve azt jelenti, hogy a 2019-es 8.180. milliárd Ft-ról 2023-ra 11.903.milliárd Ft-ra növekedett.

A vállalkozás **fogóeszközeit** tekintve, itt is megállapítható, hogy bár enyhe ingadozással, de 30% körüli részarányt képvisel mind az 5 vizsgált évben. A részarányok tekintetében a legmagasabb érték a 2020-ban elért 33,98%, a legalacsonyabb pedig 2023-ban a 26,99 % volt, azonban, ha a mutatók mögé nézünk ezek számokban kifejezve 2020-ban 4.419 milliárd Ft, 2023-ban pedig 4.437 milliárd Ft volt. Ebből jól látszik, hogy bár a 2023-as érték magasabb még is kevesebb arányt képvisel az összes eszközön belül, hiszen még 2020-ban a befektetett eszközök csak 8.563 milliárd Ft-volt, addig 2023-ban már 11.903 milliárd Ft-ra növekedett.

Az **aktív időbeli elhatárolások** képviselnek a legalacsonyabb értéket az összes eszközön belül, hiszen mind az 5 vizsgált évben megállapítható, hogy 1% alatt alakult az aránya. A vállalat a vizsgált évek mindegyikében rendelkezett aktív időbeli elhatárolásokkal a következő évekre elszámolt bevételek és elszámolt költségek által. Alakulását tekintve az utolsó két vizsgált évben figyelhető meg jelentősebb növekedés, ugyan is a 2021-es 0,08%-ról, 2022-re 0,53%-ra, míg 2023-ra 0,60%-ra nőtt az érték. Ez számokban kifejezve annyit jelent, hogy míg 2019-ben csak 11.547 millió forintnyi aktív időbeli elhatárolása volt a cégnek, addig 2023-ra már 99.074 millió Ft-ra növekedett.

A továbbiakban vizsgáljuk meg a már fentebb említett mérleg főcsoportokon belül, hogyan alakulnak a különböző mérlegcsoportok. A 9. táblázatban a Befektetett eszközök mérlegcsoportjai arányának alakulása tekinthető meg.

9. Táblázat Befektetett eszközök megoszlása (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Immateriális javak aránya (%)	0,003%	0,02%	0,01%	0,03%	0,02%
Tárgyi eszközök aránya (%)	90,72%	91,15%	94,10%	96,25%	95,07%
Befektetett pénzügyi eszközök aránya (%)	9,27%	8,82%	5,89%	3,72%	4,91%

Az **immateriális javak aránya** roppant alacsony értékkel bír. Ez igazából annak köszönhető, hogy a vállalkozás immateriális javait egyedül csak a vagyoni értékű jogok képviselik, ráadásul ez is nagyon csekély értékkel. 2019-ben mindössze csak 242 ezer Ft vagyoni értékű jogok van feljegyezve a vállalkozás mérlegébe, ebből adódóan az immateriális javak tétel sorban is csak ez az összeg szerepel. A részarányok alakulását tekintve az első vizsgált évet követően a következő években már szinte alig észlelhető változás, hiszen 0,01- és 0,03% között alakultak az értékek.

Tárgyi eszközök aránya mutató mind az 5 vizsgált évben 90% feletti értéket képviselt az összes befektetett eszközök értékén belül. A kimagaslóan magas értékek nem másnak köszönhetőek, mint a saját tulajdonban lévő ingatlanokból (üzlethelységekből) adódóan a vállalat nagy mennyiségű berendezéssel rendelkezik, amely a tárgyi eszközök részarányát növeli. A tárgyi eszközökön belül az ingatlanok értéke 12,26 %-kal növekedett 2023-ban, miközben részaránya 76,73 %-ról 75 %-ra csökkent. A részarányok tekintetében összességében folyamatos növekedés figyelhető meg, azonban 2023-ban észlelhető egy kis enyhe vissza esés, ugyan is 2022-ben vizsgálhatjuk a legmagasabb értéket, amely 96,25% volt.

A **befektetett pénzügyi eszközök** minimális részarányt képviselnek az összes befektetett eszközökön belül. Ez a minimális összeg százalékban kifejezve 10% alatti értéket jelent. A vállalkozás befektetett pénzügyi eszközei leginkább a különféle tartós részesedésekből adódik össze. A részarányok és a mérlegben szereplő összegekből egyaránt megfigyelhető a folyamatosan csökkenő tendencia, mivel míg 2019-ben 9,27%, illetve 758.692 millió Ft értéket ért el, addig 2023-ban már csak 4,91%, 584.938 millió forintnyi befektetett pénzügyi eszközzel rendelkezett a vállalat.

Folytatásként vizsgáljuk meg hogyan alakul a második mérlegfőcsoport különböző mérlegcsoportjai. A 10. táblázatban a Forgóeszközök mérlegcsoportjai arányának alakulása tekinthető meg.

10. táblázat *Forgóeszközök arányának változása (2019-2023)*

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Készletek aránya (%)	43,61%	41,26%	38,69%	47,08%	47,09%
Követelések aránya (%)	50,41%	48,97%	43,74%	33,52%	38,92%
Értékpapírok aránya (%)	0,03%	0,03%	0,02%	0,01%	0,02%
Pénzeszközök aránya (%)	5,94%	9,75%	17,56%	19,38%	13,98%

A **készletek** aránymutatója akkor fogadható el, ha 30 % és 70 % közötti az értéke a mérleg szerint. A 10. táblázatban jól látható, hogy ez a feltétel mind az 5 vizsgált évben teljesült. Azonban fontos beszélni arról, hogy a CO-OP Star Zrt. egy kiskereskedelmi tevékenységet folytató vállalat, melynek köszönhetően a készletek legnagyobb hányadát az áruk teszik ki, ami a mérleg adatai szerint 98,8% és 99,74% között mozog. A vizsgált 5 év készlet arányának alakulását tekintve elmondható, hogy a cég szinte minden évben 40% felett tartotta készleteit, viszont 2019-től 2021-ig 4,65%-os vissza esés figyelhető meg. Ez leginkább a 2019-ben kitört COVID19 járványnak köszönhető, amely megbénította a kiskereskedelmi szektort is, hiszen élelmiszerhiányok léptek fel, főleg az alapvető élelmiszereket tekintve, ami iránt pánikvásárlások indultak. Ennek hatásait a járványkitörése után még több éven keresztül lehetett érezni, azonban különböző kormányrendeletek, mint például az ár stop, amely a kijelölt termékek megvásárolható limitét is megszabta, segítette a készletek arányának szinten tartásában. Olyannyira, hogy a 2021-es évhez képest az utolsó vizsgált évben 8,4%-os növekedés figyelhető meg.

Követelések aránya a második jelentős csoport a forgóeszközökön belül, amely magasabb részarányt képvisel, illetve értékének alakulását fontos, hogy figyelemmel kísérjük. Mint ahogy már korábban említettem a COOP csoporton belül nem ritka, hogy egy-egy cég beolvad egy másikban, illetve az sem ritka, hogy a részesedések aránya megváltozik. A CO-OP Star Zrt. próbál arra törekedni, hogy minél több céget a sajátjének könyvelhessen el. Így történt ez a COOP Fegyvernek Zrt., illetve a Dévaványa Coop Zrt.- vel is, hiszen míg 2019-ben 54,71%-os tulajdoni hányaddal rendelkezett a CO-OP Star Zrt., addig 2023-ra már mind két céget a magáénak mondhatta. A témának taglalása azért fontos, mivel a vállalat követeléseinek jelentős része kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelésekből, illetve jelentős részesedési viszonyban lévő vállalkozással szembeni követelésekből áll. Ezek mellett természetesen vannak még áruszállításból és szolgáltatásból, illetve egyéb követeléseik is a cégnek. Részarányok tekintetében folyamatos csökkenés figyelhető meg, ugyan is az első évhez képest az utolsó vizsgált évre 11,49%-os csökkenést észlelhetünk. Ez igazából annak köszönhető, hogy az utolsó két vizsgált évben a vállalkozásnak megszűntek a követeléseik kapcsolt vállalkozásokkal szemben.

Az **értékpapírok** részaránya nagyon csekély mennyiségben állnak rendelkezésre a vállalatban, amely a 10. táblázatban is jól látható, hiszen a részarányok jól tükrözik, hogy mind az 5 vizsgált évben 1% alatt alakult értéke. A vállalkozás mérlegéből kiolvasható összegek alapján az első két évben 1092 ezer forintnyi értékű értékpapírja volt a cégnek, amely a következő mind három

évre lecsökkent 697 ezer Ft-ra. A részarányok %-os megoszlása ez által nem alakult túl változékonyan, hiszen 0,01% és 0,03% között ingadoztak az értékek.

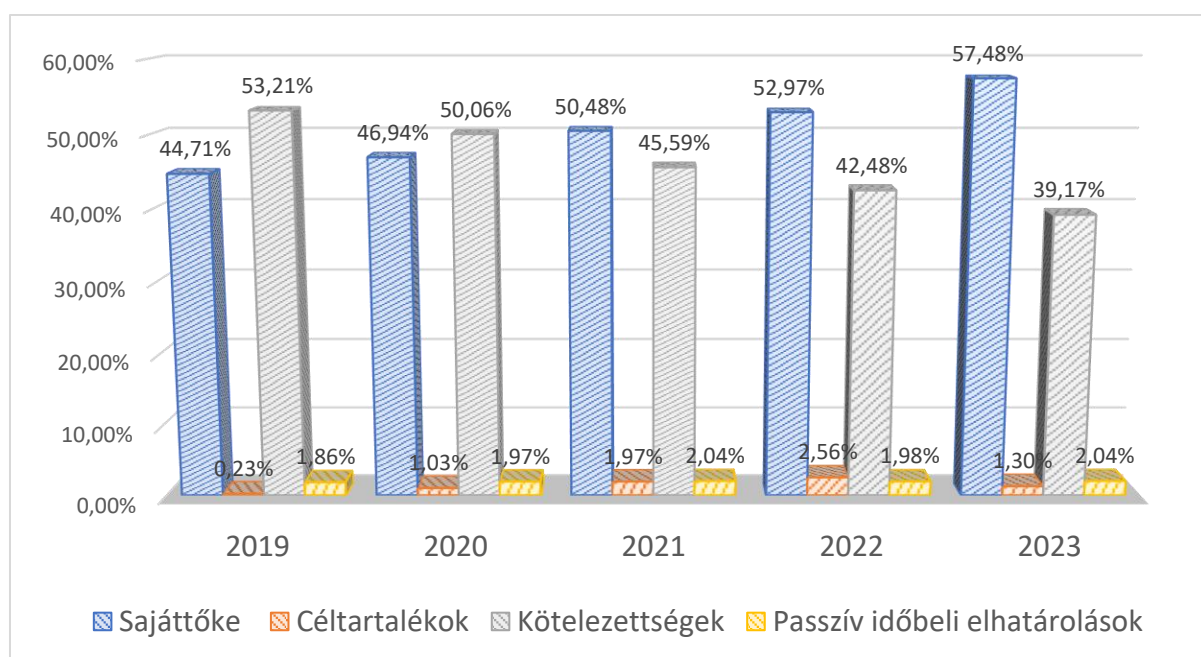
A **pénzeszközök** aránya folyamatosan növekedett a vizsgált években a forgóeszközökön belül. Míg az első évben csak 5,94%-ot ért el, addig 2022-re már 19,38%-os részarányt képviseltek a pénzeszközök. Ez 13,44%-os növekedést jelent 4 év alatt. A kimagaslóan magas érték változásért a Bankbetétek meggyarapodása a felelős, ugyan is míg 2019-ben csak 65.572 millió Ft bankbetéttel rendelkezett a cég, addig 2022-re már 658.347 millió Ft volt.

3.2.2 Források összetétele

A források összetételét a 4. ábra szemlélteti, amely megmutatja hogyan alakult a CO-OP Star Zrt. tekintetében a mérleg forrás oldalán lévő mérlegfőcsoportok részaránya a vizsgálandó 5 évre vonatkozóan.

4. ábra Források megoszlásának szemléltetése %-ban

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján)

A **sajáttőke** aránya mutató megmutatja, hogy az összes forráson belül mekkora részt tesz ki a saját forrás. A 4. ábrából jól látható, hogy a vállalkozás a vizsgált időszak alatt, folyamatosan növelte a saját tőkéjét, ezzel párhuzamosan csökkentette kötelezettségeit. A 2019-es 44,71%-os rész arányhoz képest, 2023-ra már 57,48% volt a cég saját tőkéje. Ez csak nem 12,77%-os növekedést jelent az öt év alatt.

A **céltartalékokon** belül láthatjuk, hogy a vállalkozás mind az öt vizsgált évben csak a várható kötelezettségekre képzett céltartalékot. Az összes forráson belül csak nagyon csekély részarányt képez, az éves megoszlást tekintve 0,2% és 2,5% közötti értékekkel rendelkezik. A legmagasabb értéket 2022-ben tapasztalhattuk, amikor az első vizsgált évhez képest 2,3%-os növekedést történt. A vállalat mérlegében szereplő összegek, átlagosan 205.221 E forintot képeztek a forrásokon belül.

A **kötelezettségek** megoszlásának állandósága vagy növekedése nem feltétlenül minősíthető kedvezőtlennek. Különösen akkor, ha a vállalkozás tevékenységi köre bővül, illetve működése stabil és jövedelmező. A kötelezettségek aránya mutató azt szemlélteti, hogy vállalkozás milyen mértékben támaszkodik külső forrásokra működése finanszírozásához. A 4. ábrán jól látható, hogy a CO-OP Star Zrt. kötelezettsége évről-évre csökken. Ha az első két évet nézzük, megállapítható, hogy a források több mint felét teszik ki, azonban ez 2021-ben megváltozik, ugyanis a mutató értéke itt már csak 45,59%. Egészen 2023-ig több mint 14%-os csökkenés figyelhető meg.

A **passzív időbeli elhatárolások** szintén nagyon csekély értéket képviselnek az összes forráson belül, a mutató értéke 1,86% és 2,4% között mozog. A vállalkozás mind az öt évben rendelkezett bevételek, költségek, ráfordítások, illetve halasztott bevételekből származó passzív időbeli elhatárolásokkal is.

Folytatásként vizsgáljuk meg a kötelezettségeken belül, hogy hogyan oszlanak meg a különböző típusú kötelezettségek aránya egymás között. A 11. táblázatban a Kötelezettségek mérlegcsoportjai arányának alakulása tekinthető meg.

11. Táblázat Kötelezettségek megoszlása (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Hátra sorolt kötelezettségek aránya	0%	0%	0%	0%	0%
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya	20,41%	20,16%	17,32%	12,58%	10,10%
Rövid lejáratú kötelezettségek aránya	79,59%	79,84%	82,68%	87,42%	89,89%

Hátra sorolt kötelezettségekkel a vállalat a vizsgált időszak alatt, nem rendelkezett.

A **hosszú lejáratú kötelezettségeket** tekintve, a 11. táblázatban jól látható, hogy évről-évre csökkenő tendenciát mutat. A folyamatos csökkenés oka leginkább a felvett beruházási hitelek

folyamatos törlesztése volt, amely azt eredményezte, hogy az év végi állományából a következő évben esedékes törlesztést a rövid lejáratú hitelek közé helyezték át. 2023-ra a cég egyéb hosszú lejáratú hitellel sem rendelkezett, mivel 2022-ben szintén a rövid lejáratú hitelek közé soroltak át 88.000 E Ft-ot, így az év végi értéke 0 Ft-ra csökkent. A maradék hosszú lejáratú kötelezettség általában a bérlok által elhelyezett óvadék összege, illetve Gránit, a K&H és Raiffeisen Banktól származó hitel, melyek fedezete ingatlanjelzálog. A mutató értéke a vizsgált 5 év alatt, így több mint 10%-ot csökkent.

A **rövid lejáratú kötelezettségek** aránya a vizsgált időszakban ellentétes arányban mozgott a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben, az előző mutató komplementere. Ez természetesen abból is adódik, hogy ami a hosszú lejáratú kötelezettségekből kivonódott, az a rövid lejáratú hitelek közé sorolódott át. Ez a mutató azonban sokkal összetettebb és lényegesebb információkat rejt, hiszen az évek során egy folyamatos értékbeli emelkedés látható, ami a cég fejlődésével hozható össze. A cég más vállalkozásokban részarányt képviselnek, illetve a kereskedelmi tevékenységből adódóan a szállító állományuk szinte minden évben növekedett, 2021-ben az év végi állománya 2 790 393 e Ft volt. Rövid lejáratú kölcsönként tartják még nyilván az egyéb kölcsönökön túl a magánszemély tulajdonosaitól igény bevett tagi kölcsönt, illetve az egyéb kapott kölcsönöket is. A mutató számokat tekintve az első vizsgált évhez képest 2023-ra több mint 10%-os növekedés figyelhető meg.

3.3 Fedezettség vizsgálat

A vagyon fedezettség vizsgálására szolgáló mutatók a vállalkozás pénzügyi biztonságának megítélésére szolgálnak. A következő 12. Táblázatban összefoglalom azokat a mutatókat, amelyek alapján vizsgálom a CO-OP Star Zrt. vagyonának fedezetét.

12. táblázat Befektetett eszközök fedezete (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Befektetett eszközök fedezete A (%)	65,96%	71,28%	75,58%	78,58%	79,39%
Befektetett eszközök fedezete B (%)	81,98%	86,61%	87,41%	86,51%	84,85%

A mutató eredményszámok akkor a legkedvezőbbek, ha 100% feletti értékeket kapunk. Sajnos jól látható, hogy a CO-OP Star Zrt. esetében ez egyik évben sem teljesült. Az első mutató aránya azt fejezi ki, hogy a saját tőke milyen mértékben tudja fedezni a befektetett eszközöket.

Minél magasabb az arány értéke, annál kedvezőbb a vállalkozás helyzete. A mi esetünkben 65% és 79% között mozog a mutató értéke, így arra következtethetünk, hogy a tartós eszközök finanszírozása nem saját forrásból történik, sokszor inkább külső forrás bevonására van szükség. A második mutató esetében azt vizsgáljuk, hogy a vállalkozásban tartósan rendelkezésre álló források, vagyis a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek milyen arányban fedezik a befektetett eszközöket. A 12. táblázatból itt is jól látszik, hogy az arány értéke még itt sem éri el a 100%-ot vagy az az fölötti értéket, 81,98% és 87,41% között alakultak az értékek. Így itt is arra tudunk következtetni, hogy a vállalkozás tartósan rendelkezésre álló forrásai nem fedezik a befektetett eszközeit.

A részletesebb fedezettség vizsgálat érdekében vizsgáljuk meg a vállalkozás nettó forgótőke mutató értékeit is. Nagyságának és alakulásának minősítését a 13. táblázatban szemléltetem.

13. táblázat Nettó forgótőke értéke (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Nettó forgótőke (Ft)	-1.245.151	-778.836	-602.773	-781.766	-1.351.870

A nettó forgótőke a vállalkozás fizetőképességének alakulását mutatja. A táblázatból jól látható, hogy a vállalkozás forgótőkéje mind az öt vizsgált évben negatív értékkel bír. Ez arra utalhat, hogy a vállalkozásnak nincs elegendő rövid távú eszköze a lejárató kötelezettségek fedezésére és ez pénzügyi feszültséghez vezethet. Továbbá rendkívül kockázatos a cég számára, hiszen ez veszélyezteti a napi működés biztonságát. A CO-OP Star Zrt. számára megoldást nyújtana, ha növelné forgóeszközeit a gyorsuló vevői befizetések által, illetve növelné készpénzállományát.

3.4 Tőkeszerkezet elemzése

A tőkeszerkezet elemzése a vállalat pénzügyi stabilitásának és finanszírozási stratégiájának értékelésére szolgál. Arra válaszol, hogy milyen arányban használ a vállalkozás saját és idegen tőkét a működése, illetve befektetései finanszírozására.

A következő oldalon található 14. táblázatban összefoglaltam azokat a mutatókat, illetve a hozzá tartozó értékeket, amelyek segítségével megvizsgálom a CO-OP Star Zrt. tőkeszerkezetét.

14. táblázat Tőkeszerkezeti mutatók számítása (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Tőkeellátottság (%)	44,71%	46,94%	50,45%	52,97%	57,48%
Idegen tőke aránya (tőkefeszültség) (%)	119,03%	106,65%	90,37%	80,19%	68,15%
Tőkearányos adózott eredmény (%)	12,93%	12,31%	16,72%	18,42%	14,81%

A **tőkeellátottság** mutató önmagában azt mutatja meg, hogy milyen arányban kívánják fedezni a vállalkozást saját forrásból. Fontos megjegyezni, hogy értékelésekor figyelembe kell venni az adott vállalkozás tevékenységének tőkeigényét, hiszen ez eltérő lehet a különböző szektorokon belül. A mutató számokból jól látszik, hogy a vizsgált időszak alatt folyamatosan növekedett a vállalat tőkeellátottsága. A legalacsonyabb értéket az első vizsgált két évben tapasztalhatjuk, amely annak az eredménye, hogy a vállalkozásnak több kötelezettsége volt, mint saját tőkéje. Ez önmagában nem állapítható meg negatívként, hiszen a felvett hitel beruházásra és felújításra ment, illetve nem szabad elfelejteni, hogy 2019-ben tört ki a világjárvány, melynek hatásait még 2020-ban is lehetett érezni, így nem csoda, hogy a CO-OP Star Zrt. is több idegen forrásra szorult működése fenntartásához. Ha azonban a következő három évet vizsgáljuk, jól látható, hogy 2021-től már 50% felett van a tőkeellátottság aránya, amely 2023-ra már eléri az 57,48%-ot is. Ha a mutató értékében csak a saját tőke alakulását vizsgáljuk, akkor összesen 75,12%-kal növekedett a vizsgált 5 év alatt.

A **tőkefeszültség** aránya mutató megmutatja, hogy milyen mértékben van a vállalkozásnak idegen tőkéje. Értéke akkor kedvező, ha minél alacsonyabb az értéke, hiszen az kevesebb idegen tőkét jelent, illetve annál kevésbé fenyegeti eladósodás az adott céget. A CO-OP Star Zrt. esetében a 14. táblázatból jól látszik, hogy az első két vizsgált évben rendkívül magas, 100% feletti értékeket kaptunk. Ez azt jelenti, hogy a vállalat több idegen forrást vett igénybe, kötelezettségei rendezésére, illetve beruházásra, felújításra. 2021-től a tőke feszültség aránya 100% alá megy, amely pozitívnak ítélandó, hiszen a mérlegből is látszik, hogy évről- évre arra törekedtek, hogy az idegen forrásokat leredukálják, a saját forrásokat pedig gyarapítsák.

A **tőkearányos adózott eredmény**, amely megmutatja a vállalkozás tőkefelhasználásának jövedelmezőségét. Százalékban kifejezve megállapítható, hogy az összes tőkéjével a vállalkozás hány %-os hasznot realizált eredmény formájában. A vizsgált időszak alatt a mutató értékei 12,39- és 18,42% között mozogtak. A legkiemelkedőbb a 2022-es év volt, amikor a vállalat a mérleg összege szerint 1.399 milliárd forintot könyvelhetett el haszonként, adózott eredmény formájában.

3.5 Pénzügyi helyzet elemzés

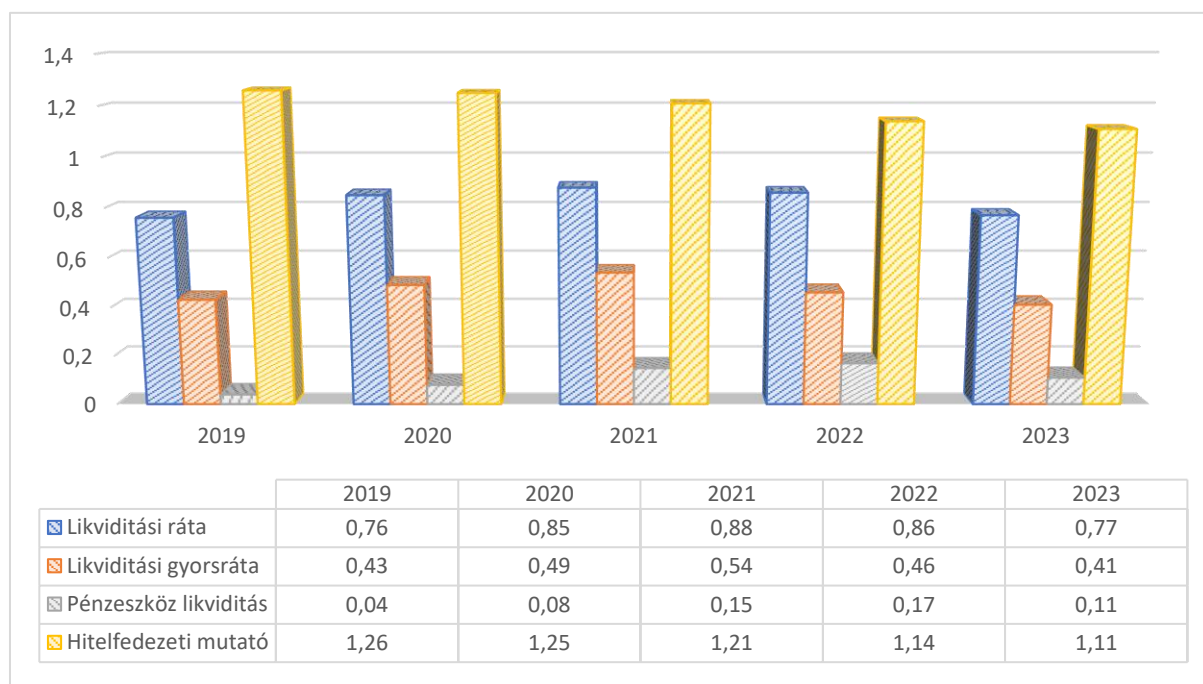
A most következő fejezetben, a vállalkozás pénzügyi helyzetét fogom vizsgálni, különböző mutatók segítségével.

3.5.1 Likviditási mutatók elemzése

A likviditás vizsgálata rendkívül fontos a vállalkozás számára, hiszen a likviditás hiánya hosszútávon akár csőd közeli állapothoz is vezethet. A likviditási helyzet értékelése alapvetően a likvid eszközöknek és a rövid lejáratú kötelezettségeknek az összehasonlítását jelenti. Az 5. ábrában összefoglalom azt a négy likviditási mutatót, illetve a kiszámított értékeket, amelyeket használtam a vállalkozás likviditási helyzetének felméréséhez.

5. ábra Pénzügyi mutatók számítása (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján)

A **likviditási mutató** azt mutatja meg, hogy a rövid lejáratú eszközökből mennyire képes fizetni a vállalkozás. A mutató biztonságos értéke 1,8 és 2 között helyezkedik el. Az 5. ábrában látható, hogy a vizsgált időintervallumban a vállalkozás likviditási mutatója 1 alatt van. Ez sajnos jóval alatta van az 1,8 ideális értéknek, így ez azt jelenti, hogy a cég rövidtávú fizetőképessége nem stabil. A mutató értékeit tekintve a vizsgált 5 évre vonatkozóan, hullámzó eredmények születtek, melyek 0,77 és 0,88 között mozognak. A 2019-es Covid sújtotta évhez képest a következő három év egész jónak mondható, hiszen ezekben az években több mint 0,12-t

emelkedett a mutató értéke. 2023-ban, viszont újabb visszaesés észlelhető, melyet a forgóeszközök 11,05%-os csökkenése eredményezett.

A **likviditási gyorsráta** arról ad információt, hogy egy vállalat határidőre eleget tud-e tenni a vele szemben támasztott rövid lejáratú követeléseknek. Értéke akkor mondható a legideálisabbnak, ha 1,7 körül van. Az 5. ábrán látható gyorsráta értékei, nem mondhatóak kedvezőnek a cég számára. Szinte mind az 5 évre elmondható, hogy még a 0,5-ös értéket sem éri el, egyedül 2021-ben megy feljebb az érték 0,54-re. Ebben az esetben a mutatóról azt tudjuk, hogy figyelmen kívül hagyja a készletek értékét, és csak a gyorsabban pénzért tehető mérlegcsoportokat veszi számításba. Ez egy kereskedelmi cégnél, mint a CO-OP Star Zrt., tevékenységéből adódóan roppant magas értéket képvisel, így ennek hiánya, a már így is alacsonyabb értékű forgótőkét a rövid lejáratú kötelezettségekkel szemben, még jobban leredukálja. Emellett fontos megjegyezni azt is, hogy a vállalkozás értékpapír állománya sem képvisel jelentős értéket, hiszen folyamatosan csökken, míg az első két évben 1 millió forint volt, addig a következő három évben már lecsökkent 697 ezer forintra.

A **pénzeszköz-likviditás** mutatója, a pénzeszközök nagyságát állítja szembe a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ez a mutató azt vizsgálja, hogy a vállalkozás milyen mértékben tudna azonnal eleget tenni rövid távú kötelezettségeinek. A mutató értéke 0,4 és 0,8 között megfelelőnek mondható. Ennél az intervallumnál alacsonyabb érték esetén, mint például a CO-OP Star Zrt. esetében is, a vállalat erőforrásainak nagyobb része van lekötve készletekben és kintlévőségekben. Ez a nagyon alacsony értékektől eltekintve nem okoz problémát, de mindenképpen szükséges a figyelemmel kísérése. Egy készleteket érintő káresemény vagy egy vevőkör kiesése, fizetőképességének csökkenése, ekkor fokozottan érinti a vállalkozás működését is. A mutató számok alakulását tekintve, a vizsgált időszak alatt 0,04 és 0,17 között mozogtak az értékek.

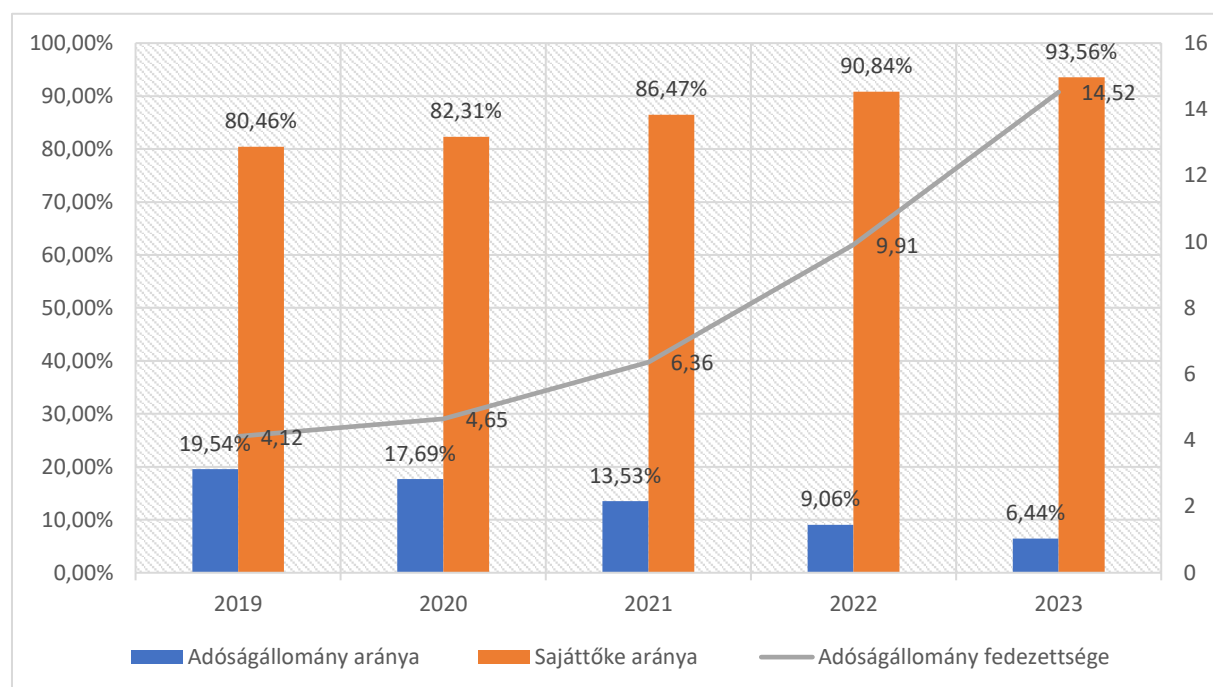
A **hitelfedezeti mutató** azt mutatja meg, hogy az egy éven belül befolyó pénzeszközök, milyen mértékben fedezik az egy éven belül esedékes kötelezettségeket. A mutató értékei, csökkenő tendenciával, 1,26 és 1,11 között alakultak a vizsgált 5 évet lefedő időszak alatt. A számok alapján elmondható, hogy a vállalkozás követeléseiben ebben a periódusban mindig meghaladták a rövid lejáratú kötelezettségeit. A csökkenés, azonban az miatt következett be, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek értéke, 2019-hez képest 2023-ra 13,27%-ot növekedett.

3.5.2 Adóságállomány mutatók elemzése

Az adóságállomány elemzés során a hosszú lejáratú kötelezettségek alakulásával foglalkozunk. A következő 6. ábrával szemléltetem, azokat a mutatókat és alakulásukat, melyek segítségével bemutatom a vállalkozás adóságállományának vizsgálatát, az 5 éves periódus tekintetében.

6. ábra Adóságállomány mutatók (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

A 6. ábra megértéséhez, ismertetem, hogy mit is láthatunk ezen a kombinált ábrán. Oszlopdiaگرامként jelenik meg az adóságállomány aránya, illetve a sajáttőke aránya mutató, melyek százalékos értékkel rendelkeznek. Az adóságállomány fedezettség mutató, viszont már együtttható formában van jelen, így ő vonalként látható a diagramon. Külön tengelyt is kapott, amely a jobb oldalon található. A mutatók értékei is felvannak tüntetve az ábrán, azonban a jól átláthatóság kedvéért, a következő oldalon a 15. táblázatban összefoglalva is megtalálhatóak lesznek.

Az **adóságállomány aránya** és a **saját tőke aránya** egymás komplementerei, azaz együttesen mindig 100%-ot tesznek ki. Általánosságban az adóságállomány aránya akkor tekinthető elfogadhatónak, ha értéke nem haladja meg a 60%-ot, míg a sajáttőke aránya ennek megfelelően 40% feletti értékű. A CO-OP Star Zrt. esetében a mutatók százalékos aránya eléggé érdekesen alakultak, ugyanis a sajáttőke aránya jóval meghaladja a 40%-ot, hisz a mutatók meghaladják a 80%-os arányt is. Ezzel ellentétben az adóságállománya 20- és 6% között mozgott. 2019-es

évhez képest 2023-ra ez 14%-os csökkenést jelent. A számok alapvetően nem feltétlenül ítélandók pozitívnak, még annak ellenére sem, hogy a vállalkozás a vizsgált időszak alatt, csak minimális hosszú lejáratú kötelezettséggel rendelkezett. Azt fontos megemlíteni, hogy ennek oka nem más, mint a már korábban említett, átcsoportosításból adódóan, azokat a hosszú lejáratú kötelezettségeket, amelyek lejáratára már nem haladja meg az egy évet, át csoportosították a rövid lejáratú hitelek közé. Így valójában nem csökkent a vállalat adósága, csak a hosszú lejáratú kötelezettségei.

15. táblázat Adósságállomány mutatói (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Adósságállomány aránya (%)	19,54%	17,69%	13,53%	9,06%	6,44%
Saját tőke aránya (%)	80,46%	82,31%	86,47%	90,84%	93,56%
Adósságállomány fedezettsége	4,12	4,65	6,39	9,91	14,52

A **sajáttőke arányának** alakulása szintén nem ítélandó pozitívnak, hiszen évről-évre magasabb eredmények születtek, olyannyira, hogy 2023-ra már elérte a mutató értéke a 93,56%-ot. Ez rendkívül magas értéknek számít, melyből egyáltalán nem vonható le optimista konzekvencia, mivel minél nagyobb ez az érték, annál jobban el van adósodva a vállalat. Mutató számai alakulását tekintve, elmondható, hogy a kezdeti értékhez képest több mint 13%-ot növekedett.

Az **adósságállomány fedezettsége** mutató azt mutatja meg, hogy egy forintnyi adósság mögött hány forint saját tőke áll a vállalkozás forrásain belül. Ennek értéke akkor tekinthető kedvezőnek, ha legalább 0,67 fölött van – minél magasabb, annál stabilabb a vállalkozás finanszírozási szerkezete. Ezen mutató értékei kiválóan alakultak a CO-OP Star Zrt. tekintetében, hiszen mind az 5 évben egyre magasabb érték született. 2019-ben meghaladta a mutató értéke a 4%-ot, amely 2022-re majdnem 6%-ot növekedett. Itt még nem áll meg a növekedés, hisz 2023-ra már, az első évhez képest több mint 3,5-szörös emelkedés figyelhető meg. Ez amiatt következett be, mert a vállalkozás nem vett fel újabb beruházási, fejlesztési hiteleket és a meglévő egyéb hosszú lejáratú hitelek nagymértékben fogyatkoztak, a saját tőke értéke pedig évente átlagosan 9,6%-ot nöött. Ennek okai leginkább az, hogy a vállalkozás nem vett fel újabb beruházási, fejlesztési hiteleket és a meglévő egyéb hosszú lejáratú hitelek nagymértékben fogyatkoztak, a saját tőke értéke pedig 75,12%-ot nöött a periódus alatt.

3.6 Jövedelmezőségi helyzet elemzése

Dolgozatom ezen fejezetében, a vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét fogom vizsgálni, a különböző általam fontosnak ítélt mutatók segítségével. A vállalkozás jövedelmezőségének vizsgálata, minden cég esetében kiemelkedő jelentéssel bír. Az elemzéshez a mérlegadatokat mellett, elsősorban a vállalkozás eredménykimutatásában szereplő adatokból fogok dolgozni. Vizsgálatom során számolni fogok, árbevétel-arányos-, tőkearányos-, eszköz arányos-, illetve élómunka-arányos jövedelmezőségi mutatót. A következő 16. táblázatban összegzem a mutatószámok értékét.

16. táblázat Jövedelmezőségi mutatók (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

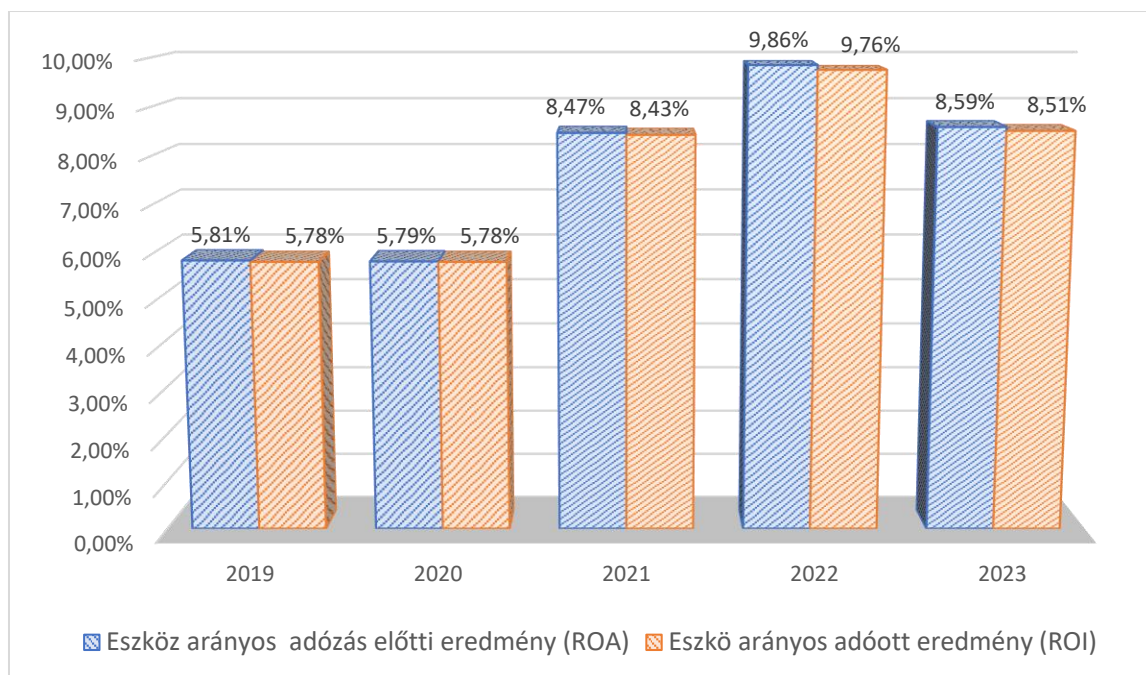
Megnevezés	2019	2020	2021	2022	2023
Bevétel-arányos adózott eredmény (ROS) (%)	2,41%	2,46%	3,39%	3,88%	3,22%
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény (%)	2,42%	2,46%	3,41%	3,93%	3,25%
Eszköz arányos adózás előtti eredmény (ROA) (%)	5,81%	5,79%	8,47%	9,86%	8,59%
Eszközarányos adózott eredmény (ROI) (%)	5,78%	5,78%	8,43%	9,76%	8,51%
Tőkearányos adózott eredmény (ROE) (%)	12,93%	12,31%	16,72%	18,42%	14,81%
Egy főre jutó adózott eredmény (Ft/Fő)	639,34	734,19	1112,82	1520,11	1430,66

A **bevétel arányos adózott eredmény** mutató kifejezi, hogy a vállalat az adott időszakban egy forint ár bevételből mennyi adózott nyereséget tudott realizálni. Értéke akkor kedvező, ha növekvő tendenciát mutat. A CO-OP Star Zrt. esetében, a feltétel teljesült, ugyanis az arányszámokból jól látszik, hogy 2022-ig átlagosan minden évben növekedett 0,3%-ot a mutató értéke. Azonban ezt követően, 2023-ban már csökkenés észlelhető, a mutató értéke visszaesett 3,22%-ra. Ennek oka az adózott eredmény változására vezethető vissza, mivel értéke 1.500 milliárd forintról lecsökkent 1.399 milliárd forintra.

Az **árbevétel-arányos adózás előtti eredmény** esetében a viszonyítási alap tartalmazza az eredménykimutatás összes bevételi sorát. Az előzőhöz hasonlóan, itt is az a kedvező, ha növekszik a mutató értéke. A 16. táblázatból leolvasható, hogy az árbevétel arányos adózás előtti mutató értékei, szinte megegyeznek az imént ismerttet mutató értékeivel. A nagyon minimális változástól eltekintve, ugyan úgy megállapítható, hogy a CO-OP. Star Zrt. évről-évre nagyobb nyereséget tud realizálni.

7. ábra Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók (2019-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján)

Az **eszközarányos adózás előtti jövedelmezőségi mutató** esetében az összes lekötött eszközöket viszonyítjuk az adózás előtti eredménykategóriához. A mutató az eszközök jövedelmező képességéről nyújt információt, emelkedő tendenciája a legkedvezőbb a vállalat számára. A 7. ábráról jól leolvasható, hogy egészen 2022-ig a mutató értéke szinte folyamatosan növekedett, viszont ezt követően 1,27%-os visszaesés történt. Ez leginkább az eszközök majdnem 7%-os növekedése, illetve az adózás előtti eredmény 7,4%-os csökkenésére vezethető vissza.

Az **Eszközarányos adózott eredmény** mutatójából, megállapítható, hogy a társaság milyen hatékonyan kezeli a befektetéseit. A 7. ábrán jól látszik a növekvő tendencia ennél a mutatónál is. Az első két évben stagnált az érték 5,78%-on, azonban ezt követően a magas adózott eredménybeli változás, itt is fellendítette a százalékos értékét, hisz 2019-től 2022-ig 115%-ot emelkedett az összege. Az eszközök aránya is emelkedett, viszont az jóval szerényebb mértékben, mindössze csak 27%-ot. Az előző mutatóhoz hasonlóan 2023-ban itt is enyhe visszaesés jelentkezik, az adózott eredmény 7,23%-os csökkenése miatt.

A **tőkearányos adózott eredmény** megmutatja, hogy a kötelezettségek teljesítése után a vállalat milyen megtérülést ért el. Értéke változatlanul akkor kedvező, ha növekvést mutat. Ez a pozitív tendencia egészen 2022-ig, az előző mutatóknál tapasztaltakhoz hasonlóan jól látható, viszont az utolsó vizsgált évben valami itt is lehúzza a százalékot. Ahhoz, hogy jobban megértsük ezt a folyamatos 2023-as év hanyatlását, vizsgáljuk meg mi miatt, csökkent a vállalat adózott eredménye. A problémára adott válasz, nem más mint, hogy a vállalkozás

eredménykimutatásában található összes kategóriájú ráfordítás megnövekedett. Például az anyagjellegű ráfordítások több mint 13%-kal növekedett, míg a személyi jellegű ráfordítások 8,37%-kal lett több. Ezenkívül emelkedés figyelhető meg, az egyéb ráfordításokban, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításában is. Külön vizsgálva a mutató nevezőjét is, megállapítható, hogy a sajáttőke folyamatosan emelkedik, az utolsó vizsgált évben eléri a 9.450 milliárd forintot.

Az **1 főre jutó adózott eredmény** a vállalkozásnál maradó adózott eredményt viszonyítja a foglalkoztatottak létszámához, minél magasabb a mutató értéke, annál kedvezőbb. Szépen látszódik, hogy évről évre növekedik az érték, amely elsősorban a létszám leépítésnek köszönhető. 2019-ben a vállalkozás 1091 főt foglalkoztatott, melyet az utolsó vizsgált évre 113 munkavállalóval csökkentett. Ez a fogyatkozás mind az öt évet jellemzi, hiszen ez idő alatt átlagosan évente 22 fővel csökkent a cég foglalkoztatott állománya. A CO-OP Star Zrt. tekintetében, ez roppant hasznos lépés volt, mivel így nem csak jövedelmezőségét tudta növelni, hanem hatékonyságát és a jó termelékenységét is, különösen annak tudatában, hogy a vállalat munkaerőigényes tevékenységet végez. Összeségében megállapítható, hogy a humán erőforrás jól hasznosul a vállalat működésében.

4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A következő fejezetben a dolgozatom Bevezetés című részében megfogalmazott kutatási kérdésekre, kutatási célokra, illetve a hipotézisekre vonatkozó fő ok-okozati összefüggéseket fogom bemutatni, az elemzett adatokra visszautalva. A következtetések kiértékelését követően, javaslatokat teszek annak érdekében, hogy a vállalkozás hogyan lehetne még eredményesebb működése során.

4.1 Következtetések

Dolgozatom során a CO-OP Star Zrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének számszerű elemzését a 2019-2023 közötti időszakra vonatkozóan, a Kutatás, elemzés című fejezetben részletesen bemutatam. Ez volt az első és legfontosabb kutatási célom, hiszen ez kellett ahhoz, hogy a további kutatási célokat elérhessem, illetve a kutatási kérdésekre, hipotézisekre választ találhassak.

A CO-OP Star Zrt. vagyoni helyzetét tekintve megállapítható, hogy a vizsgált időszak alatt a befektetett eszközei jóval magasabb részarányt képviseltek, mint forgóeszközei, amely az ingatlanoknak, illetve műszaki berendezéseknek köszönhető, melyek a boltok alapját adják. A követelések részarányában növekedés figyelhető meg, ami a különböző mértékű más vállalkozásokba fektetett részesedésből adódik, osztalék kifizetés címén, mely hosszú távon egy jövedelemforrás.

A tőkeszerkezeti mutatók vizsgálatát tekintve egy folyamatos érdembeli változás figyelhető meg a sajáttőke és idegen tőke arányában. A vizsgált első két évben, amely a pandémia sújtotta időszakot öleli fel, a vállalat idegen tőkéje jóval magasabb arányt képviselt, mint sajáttőkéje. Ez azonban 2021-ben pozitív fordulatot vett, olyannyira, hogy 2023-ban a sajáttőke aránya már több mint 18%-kal haladta meg idegen forrásai arányát. Pénzügyi stabilitását ez nagyban befolyásolta, ugyanis a vizsgált időszak alatt a tőkeellátottsága is folyamatosan növekedett. A már említett COVID sújtotta első két év tőkeellátottsága jóval gyengébben alakult, hisz a CO-OP Star Zrt. ebben az időszakban jóval több idegen forrásra szorult működése fenntartásához. A következő éveket tekintve, viszont folyamatos fejlődés figyelhető meg. A vállalat legeredményesebb évének a 2022-es év tekinthető, amikor tőkearányos eredménye elérte az 1.399 milliárd forintot.

A további pénzügyi, illetve jövedelmezőségi helyzet elemzés elvégzését követően, megvalósult annak feltárása is, hogy a külső gazdasági események (pl. COVID-19, inflációs hatások) hogyan befolyásolták a vállalat a pénzügyi mutatóit. A 2019-es adatokból, megállapítható, hogy a vállalat megfelelően reagált a krízis helyzetre, ugyanis bár az ez évi adatok döntő többségében

gyengébb értéket képviselnek a többihez képest, még sem jelenthető ki teljes mértékben, hogy a pandémia miatt történt. A likviditási ráta és a likviditási gyors ráta vizsgálata során a 2019-es és a 2023-as adatok szinte kis eltéréssel, de megegyeznek, a közbelső évek értékei pedig csak kevesebb mint 10%-os növekedést mutatnak. A vizsgálat során így kiderült, hogy a vállalat likviditása váratlan külső gazdasági eseménytől függetlenül is kifejezetten negatívnak mondható, hiszen még a forgóeszközök értéke sem fedezi a rövid lejáratú kötelezettségeket a vizsgált évek egyikében sem. Ennek oka, hogy a vállalat rengeteget költ hitelek felhasználásával beruházásokra és fejlesztésekre, illetve cégfelvásárlások és beolvadások után felmerülő költségek finanszírozására. Az idegen tőkét fejlesztésre, piacbővítésre, illetve innovációra használják. A vállalat pénzügyi helyzete így tehát összességében nem ítéhető túlzottan pozitívnak, mivel kötelezettségei jóval meghaladják a rendelkezésre álló forgóeszközöket. A CO-OP Star Zrt.-nél tevékenységéből adódóan ront a helyzeten, hogy a készletei összege, azon belül is az áruk összege képzik a forgóeszközök majdnem felét, likvid eszközök pedig csak nagyon csekély arányban vannak jelen a vállalat működésében. Azonban, hogy megértsük a vállalat működési stratégiáját, meg kellett vizsgálnom a jövedelmezőségi helyzetét is. A rengeteg beruházásnak, fejlesztésnek, illetve piacbővítésnek és innovációnak köszönhetően a vállalat évről évre magasabb árbevételt realizálhatott, mind ezt úgy, hogy közben a foglalkoztatottak számát szinte minden évben csökkentette. Tehát a vállalat működési stratégiája a fejlődésben rejlik, melyet lehet idegen forrásból finanszírozni, de az évek során megtérüléshöz vezetett.

A létszám leépítés mellett azonban voltak más külső-belső tényezők is, amelyek befolyásolták a CO-OP Star Zrt. jövedelmezőségi helyzetét. Az adott jövedelmezőségi mutatók eredményét tekintve, melyeket kutatásom során vizsgáltam, növekvő tendencia figyelhető meg egészen 2023-ig, amikor szinte mindegyik mutató értéke hanyatlásnak indult. A jövedelmezőségi mutatók (ROE, ROA) 2023-ra legalább 10%-kal nőttek a 2019-es értékhez képest. Azonban az említett hanyatlás oka az eredménykimutatásban található összes kategóriájú ráfordítások megnövekedése volt. A cég anyagjellegű ráfordításai, és a létszám csökkenés ellenére a személyjellegű ráfordításai nőttek a legdrasztikusabban.

A 2023-as jövedelmezőségi mutatók visszaesésnek köszönhetően az **első számú hipotézisem**, amely így hangzott: „*A CO-OP Star Zrt. pénzügyi teljesítménye pozitív irányba változott 2019 és 2023 között, a vállalat folyamatosan javította jövedelmezőségét*”, ezzel meg is dőlt, hisz a vállalat nem tudta megtartani a folyamatos pénzügyi, illetve jövedelmezőségi fejlődését. A **második hipotézisem**, melyben azt állítottam, hogy „*A 2020-as évben a COVID-19 világjárvány kedvezőtlen hatással volt a CO-OP Star Zrt. jövedelmezőségére, ami visszaesést*

eredményezett az eredménykimutatás főbb mutatóiban”. Sajnos ez sem következett be, ugyanis a vállalat eredménykimutatását tekintve a 2019-es évhez képest nem figyelhető meg vissza esés. Végül pedig a **harmadik hipotézisem** a következő volt: „*A CO-OP Star Zrt. 2023-ban az idegen tőke arányát megnövelte a finanszírozási struktúrájában, amely a tőkeszerkezet romlásához, de átmeneti növekedési lehetőségek kihasználásához is hozzájárult.*” Ez az állításom sem igazolódott be, hiszen a CO-OP Star Zrt. évről-évre csökkentette az idegen tőke arányát, ezzel párhuzamosan növelve a sajáttőkét, így a tőkeszerkezete még inkább javulásának indult.

4.2 Javaslato

Az előző részben ismertetett konklúziók, illetve a kapott eredmények alapján a következő javaslatokat teszem a fejlődés és jövedelmezőbb működés érdekében:

Az első és legfontosabb javaslatom a pénzügyi likviditásra irányul. Úgy gondolom a vállalatnak növelnie kellene pénzeszközeit a fizetőképesség javulása érdekében. Egy vállalat életében ez egy roppant fontos tényező, hiszen a fizetéseképtelenség akár csődközeli állapothoz is vezethet. Úgy gondolom, hogy a CO-OP Star Zrt. működésében olyan hosszabbtávú intézkedést kellene bevezetni, amely teljesen át reformálná a vállalat pénzügyi likviditását. Kezdetben a vállalat készíthetne egy olyan átfogó pénzügyi diagnózist és egy cash flow előrejelzést legalább 12-24 hónapra, amely kimutatná a likviditási szűk keresztmetszeteket. A kiértékelés után fény derülne a strukturális problémákra, amelyek leginkább a magas készletszintek, alacsony árrés vagy az elavult termékportfólióból adóthatnak. Emellett a vállalatnak fontos lenne készleteit és követeléseit áttekinteni, illetve optimalizálnia. Például a követelések tekintetében rövidíthetné a vevői fizetési határidőket, vagy esetleg bevezethetné a részfizetést a nagyobb vevők esetén. A készletek tekintetében pedig hasznos lenne a vállalatnak, ha például egyes beszállítókkal megtudna egyezni a kedvezőbb szállítási ütemezésről, mely lehetővé tenné a kisebb ciklusokat, illetve akár a konszignációs készletet is. Továbbá a vállalat létre hozhatna olyan új szolgáltatásokat is, amelyek gyors likvid bevételi forrásokat eredményezne.

A következő javaslatom az anyagjellegű és a személyjellegű ráfordítások csökkentésére irányul. Az anyagjellegű ráfordítások tekintetében egyrészt a beszerzést és készletgazdálkodást, más részt az energia költségeket és az egyéb anyagjellegű költségeket kellene optimalizálni. Itt leginkább a készletoptimalizálás és a veszteségminimalizálásnak az egyensúlyát kellene megteremtteni, illetve a logisztika és a szállítási költségek tökéletesítését kellene megvalósítani. Az energia költségek tekintetében pedig mindenképp jót tenné a vállalatnak, ha központilag megfigyelnék boltonként a fogyasztást, illetve a csomagoló- és irodai anyagokat célszerűsíteni. A személy jellegű ráfordítás tekintetében pedig a bérstruktúrát és a juttatási rendszert kellene újra gondolni.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

Szakedolgozatom témájának a CO-OP Star Zrt. tevékenységének komplex elemzését választottam, melynek során a vagyoni-, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét vizsgáltam a 2019-2023-as időszakra vonatkozóan. Az elemzés során számításaim legnagyobb részét a vállalkozás mérlegéből és eredménykimutatásából nyertem ki. Dolgozatom primer kutatásért felelős számadatokat az Elektronikus Beszámoló Online oldaláról gyűjtöttem ki, mind a beszámolókat és mind az eredménykimutatásokat tekintve.

Dolgozatom elsőrészében a témához szükséges szakirodalmi háttért mutattam be, melynek során ismerttettem a kiskereskedelmi vállalatok típusait és szereplőit, a kiskereskedelem szerepét a gazdaságban, illetve mind ezek mellett fontos volt a téma szempontjából a gazdasági elemzés céljának, feladatának, adatbázisának és mutatószámainak áttekintése is.

A következő fejezetben, amely az Anyag és módszertan című rész volt, ismerttettem részletesen a beszámoló elemzéshez szükséges elméleti háttérrel. Bemutattam a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elméletét, illetve részletes képet adtam, hogy milyen mutatókat alkalmazhatunk az elemzés során.

A harmadik fejezet, azaz a Kutatás elemzés rész, szakedolgozatom fő fejezetét jelentette. Ezen fejezet során mutattam be röviden a CO-OP Star Zrt. történetét is, ezzel is segítve azt, hogy az olvasó jobban megismerhesse a cég életét, valamint, hogy beeláthasson a vállalkozás működésébe, eredményességébe. Azonban a cégbemutatót követően rátértem a dolgozat leglényegesebb részére, a CO-OP Star Zrt. tevékenységének gazdasági elemzésére és értékelésére. Kutatásom során 2019 és 2023 közötti üzleti évek adatait vizsgáltam, s ezek alapján következtettem egy-egy gazdasági esemény háttérére. Számításaimat különböző tematikájú mutatószámok segítségével végeztem.

Végül az utolsó fejezetben, pontosabban a Következtetések és javaslatok című részben, a már korábban megfogalmazott kutatási kérdésekre, kutatási célokra, illetve a hipotézisekre vonatkozó fő ok-okozati összefüggéseket mutattam be, az elemzett adatokra visszautalva. Ezt követően, javaslatokat tettem annak érdekében, hogy a vállalkozás még eredményesebb lehessen működése során.

Összegzésként megállapíthatom, hogy a CO-OP Star Zrt. egy folyamatosan jövedelmező, illetve fejlődésre törekvő gazdasági cég, amely törekvéseinek köszönhetően mára már a nagy multi cégeket tekintheti versenytársaiként, illetve tisztán magyar tulajdonú céggé mára a hazai piac egyik legnagyobb franchise rendszerévé válhatott.

Irodalomjegyzék

- Agárdi, I. (2010). *Kereskedelmi marketing és menedzsment*. Budapest: Akadémia Kiadó. 86.p
DOI:10.1556/9789634540168
- Bakonyi, E., László, G., Riedelmayer, B., Sipos, N., & Venczel-Szakó, T. (2021). *Foglalkoztatáspolitikai*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft. DOI: 10.55413/9789632959764
- Baranyai, Z., Fenyves, V., Pupos, T., Takács, I., & Tarnóczy, T. (2013. március 30). *Gazdasági elemzés. Elméleti jegyzet*, 164.p (P. Tibor, Szerk.) Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetem, AGTC. ISBN: 978-615-5183-69-0
- Becsky-Nagy, P. (2023). *Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata*. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. 177p DOI:10.5484/9789636640347
- Békés, B., Halász, Z., Szabó, I., & Varga, E. (2022). *A jövedelem- és vagyoni típusú adók*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft. 337p DOI:10.55413/9789635940325
- Benke, J. (2014). *Nemzetközi számvitel*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 50-90.p (272p)
DOI:10.1556/9789630597753
- Birher, I., Pucsek, J., Sándor, L., & Sztanó, I. (2006). *A vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 526p ISBN: 9633944368
- Bíró, T., Kresalek, P., Pucsek, J., & Sztanó, I. (2012). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*. Budapest: Perfekt Kiadó. 258p ISBN: 9789633948125
- Bod, P. Á. (2019). *Bevezetés a gazdaságpolitikába*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 220p
DOI:10.1556/9789634546016
- Dernóczy, A., Ferencz, J., Göndör, É., Nyerges, É., Trenyisán, M., & Wellmann, B. B. (2021). *Munkajog és társadalombiztosítási jog*. Budapest: Nemzeti Közszerkesztő Intézet, Ludovika Egyetemi Kiadó. 222p DOI:10.1556/9789634549512
- Gelei, A. (2013). *Logisztikai döntések - fókuszban a disztribúció*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 456p DOI:10.1556/9789630598088
- Harangi-Rákos, M., & Fenyves, V. (2021). *FINANCIAL PERFORMANCE AND MARKET GROWTH OF THE COMPANIES IN HUNGARY AND ROMANIA: A STUDY OF THE FOOD RETAIL COMPANIES*. *Corporate Ownership & Control*, 18.(3.), 336.p
DOI:10.22495/cocv18i3siart7
- Keller, K. L., & Kotler, P. (2012). *Marketing Management*. Pearson Education Inc. 447p
DOI:10.1556/9789630597784
- Kopcsay, L. (2013). *A marketingcsatorna menedzselése*. Budapest: Akadémiai Kiadó. 264p
DOI:10.1556/9789630597630
- Laáb, Á. (2017). *Döntéstámogató számvitel – érthetően, szórakoztatóan*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft. 16.p (417p) DOI:10.55413/9789632958460
- Lapsánszky, A. (2016). *Közigazgatási jog II. Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás*. Wolters Kluwer Kft. 679p DOI:10.55413/9789632956244

- Nábrándi, A., Pupos, T., & Takácsné György, K. (2008). *Üzemtan I.* Budapest: Szaktudás Kiadó Ház. 193p ISBN: 9789639736917
- Naresh K., M. (2006). *MARKETING RESEARCH.* England: Prentice Hall (Pearson Education Limited). 92.p (968p) ISBN: 9781292308722
- Németh, G., Németh, P., & Papp, I. (2017). *SZOLGÁLTATÁSI MENEDZSMENT.* Budapest: Akadémia Kiadó. 457p DOI:10.1556/9789634541615
- Ormos, M. (2018). *Számvitel.* Budapest: Akadémiai Kiadó. 113p
- Paár, D., Ambrus, R. A., & Szóka, K. (2021). *GAZDASÁGI ELEMZÉS A BESZÁMOLÓK INFORMÁCIÓI ALAPJÁN.* Sopron: SOPRONI EGYETEM KIADÓ. 148p DOI:10.35511/978-963-334-402-6
- Rácz F. (2023) *CO-OP STAR ZRT. TERMELESI FOLYAMATÁNAK BEMUTATÁSA ÉS ELEMZÉSE* 36p
- Reketye, G., Töröcsik, M., Hetesi, E., Bányai, E., Fojtik, J., Nagy, Á., . . . Szűcs, K. (2015). *BEVEZETÉS A MARKETINGBE.* Budapest: Akadémiai Kiadó. 253p DOI:10.1556/9789630597593
- Róbert, M. (2025. július). *A munkaerőpiac Magyarországon, 2000-2025.* IZA World of Labor. DOI:10.15185/izawol. 519p
- Siklósi, Á., & Veress, A. (2010). *Könyvvizetés és beszámolóképzés.* Budapest: SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt. 560p ISBN: 9789636384746
- Soós, B. (2017.). *The first steps out of the crisis of leading Austrian companies - a retrospective financial .* Journal of Economy & Society , 148.p
- Szakács, I. (2019). *Számvitel A-tól Z-ig.* Budapest: Akadémiai Kiadó. 1086p DOI:10.55413/9789632958620
- Sztanó, I. (2006). *A számvitel alapjai.* Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó. 388p ISBN: 9789633948217
- Takács, A. (2009). *Vállalat-értékelés magyar számviteli környezetben.* Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 200p ISBN: 9789633947678
- Takács, A., & Márkus, G. (2024). *Számviteli alapismeretek (7.. kiad.).* Pécs: Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar. 40.p (119p) ISBN: 978-963-626-320-1
- Veres, Z. (2021). *A szolgáltatásmarketing alapkönyve.* Budapest: Akadémia Kiadó. 578p DOI:10.1556/9789634546412
- Zéman, Z., & Béhm, I. (2017). *A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára.* Budapest: Akadémiai Kiadó. 396p DOI:10.1556/9789634540137
- Zéman, Z., & Béhm, I. (2019). *MÓDSZERTAN VÁLLALKOZÁSOK PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYÉNEK MÉRÉSÉRE (Mérleg- és eredménykimutatás-elemzés).* Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI:10.1556/9789634543558

Online források:

- Coop. (2019). Letöltés dátuma: 2024. november, forrás: <https://www.coop.hu/cegunkrol/>
- CO-OP HUNGARY, N. (2016). *A COOP Franchise üzletvitei know-how-jának összefoglaló leírása., 1. számú melléklet*, old.: 20. Budapest. Letöltés dátuma: 2024. november , forrás: <https://www.coop.hu/wp-content/uploads/2019/05/coop-franchise-know-how-201611.pdf>
- KSH. (2021). *STADAT-rendszer (Társadalom, Munkaerő piac)*. Letöltés dátuma: 2024. december 8., forrás: KSH Központi Statistikai Hivatal: <https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz21.html>
- KSH. (2024. december 5). *A kiskereskedelmi forgalom az előző év azonos időszakit 3,6, az előző havit 1,2%-kal haladta meg*. Letöltés dátuma: 2024. december 7., forrás: <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/kis/kis2410.html>
- Mundrák R. (2021. 04 26). *Silvermoon*. Letöltés dátuma: 2025. 05. 28, forrás: <https://silvermoon.hu/penzugyi-tanacsadas/cegeknek/penzugyi-elemzes/jovedelmezosegi-mutatok/>
- Pénzügy Sziget*. (2012. december 08). Letöltés dátuma: 2024. november, forrás: [Pénzügysziget.hu:](https://penzugysziget.hu/)
https://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=764:akereskedelem-fajtai&catid=214&Itemid=320
- Pénzügy Sziget*. (2007. augusztus).
- Samuelson, P., & Nordhaus, W. (2010). *Economics*. Singapore: McGraw-Hill Global Education. 716p Letöltés dátuma: 2025. 05. 20, forrás:<https://archive.org/details/dli.ernet.474266/page/n3/mode/2up>
- Szálteleki P., Pupos T., Szabó G. (2018. 11 01). *CONNECTION BETWEEN FINANCIAL ANALYSIS AND CURRENT SETTLEMENTS OF ACCOUNTS. GAZDÁLKODÁS*, 62.(6.), 574.p Letöltés dátuma: 2025. 05. 28, forrás:https://adt.arcanum.com/hu/view/Gazdalkodas_2018/?query=Profitability+analysis&pg=599&layout=s
- Trade Magazin. (2024). *KERESKEDELMI TOPLISTA 2023*.
Forrás:https://trademagazin.hu/wp-content/uploads/2025/12/FMCG-Kereskedelmi-Toplista-2024_Trade-magazin_final-poszter.pdf
- Elektronikus Beszámoló Portál <https://e-beszamolo.im.gov.hu/oldal/kezdolap>

Ábra és táblázatjegyzék

1. ábra Az értékesítési lánc klasszikus útvonala	4
2. ábra Kiskereskedelemben foglalkoztatottak száma (2019-2023).....	12
3. ábra Eszközök összetételének alakulása 2019-2023	31
4. ábra Források megoszlásának szemléltetése %-ban.....	35
5. ábra Pénzügyi mutatók számítása (2019-2023)	40
6. ábra Adósságállomány mutatók (2019-2023)	42
7. ábra Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók (2019-2023).....	45
1. Táblázat Bolt kategóriák méretük alapján.....	5
2. táblázat Meghatározó kiskereskedelmi vállalatok TOP listája fogyasztási cikkek kis- és nagykereskedelmében, 2023	8
3. táblázat A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumenindexei (az előző év azonos időszak= 100,0; adatok: %-ban).....	10
4. táblázat Foglalkoztatottak száma a kiskereskedelemben (ezer fő).....	11
5. táblázat Fedezettség vizsgálati mutatók	20
6. táblázat Adósságállomány vizsgálata során alkalmazott mutatók.....	23
7. táblázat Likviditási mutatók	24
8. táblázat Jövedelmezőségi mutatók	26
9. Táblázat Befektetett eszközök megoszlása (2019-2023)	32
10. táblázat Forgóeszközök arányának változása (2019-2023).....	33
11. Táblázat Kötelezettségek megoszlása (2019-2023)	36
12. táblázat Befektetett eszközök fedezete (2019-2023).....	37
13. táblázat Nettó forgótőke értéke (2019-2023)	38
14. táblázat Tőkeszerkezeti mutatók számítása (2019-2023).....	39
15. táblázat Adósságállomány mutatói (2019-2023).....	43
16. táblázat Jövedelmezőségi mutatók (2019-2023)	44

Mellékletek

1.számú melléklet: CO-OP Star Zrt. konszolidált mérlegének eszköz oldala (Értékek Ezer Ft-ban.)

Sor szám	Megnevezés	ÉVEK				
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	A. Befektetett eszközök	8.180.171	8.563.654	8.879.145	10.365.721	11.903.970
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	242	1.612	1.047	2.942	2.334
3.	1. Alapítás-átszervezés aktivált értékek	—	—	—	—	—
4.	2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	—	—	—	—	—
5.	3. Vagyoni értékű jogok	242	1.612	1.047	2.942	2.334
6.	4. Szellemi termék	—	—	—	—	—
7.	5. Üzleti vagy cégérték	—	—	—	—	—
8.	6. Immateriális javak adott előlege	—	—	—	—	—
9.	7. Immateriális javak értékhelyesbítése	—	—	—	—	—
10.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	7.421.237	7.806.301	8.355.415	9.976.781	11.316.698
11.	1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	5.490.624	5.692.290	6.350.534	7.953.415	8.928.132
12.	2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	1.833.556	1.770.378	1.612.042	1.720.313	2.249.302
13.	3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	13.387	10.770	16.654	23.574	45.946
14.	4. Tenyészállatok	—	—	—	—	—
15.	5. Beruházások, felújítások	83.591	328.815	319.360	215.081	89.569
16.	6. Beruházásokra adott előleg	79	4048	56.825	64.398	3749
17.	7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	—	—	—	—	—
18.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	758.692	755.741	522.683	385.998	584.938
19.	1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	207.133	207.133	—	—	—
20.	2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	—	—	—	—	—
21.	3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés	336.878	341.525	350.441	197.508	234.808
22.	4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban	—	—	—	—	—
23.	5. Egyéb tartós részesedés	211.323	204.575	170.626	187.802	349.692
24.	6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési visz. állóvállalkozásban	—	—	—	—	—
25.	7. Egyéb tartósan adott kölcsön	3.358	2.506	1.616	688	438
26.	8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	—	—	—	—	—
27.	9. Befektetett pénzügyi eszközök	—	—	—	—	—
28.	10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete	—	—	—	—	—
29.	B. Forgóeszközök	3.866.303	4.419.335	4.411.333	4.928.552	4.437.966
30.	I. KÉSZLETEK	1.686.267	1.823.357	1.706.759	2.320.522	2.089.687
31.	1. Anyagok	4.435	12.453	9.713	14.255	24.887
32.	2. Befejezetlen termelés és félkész termékek	—	—	—	—	—
33.	3. Növedék-, hízó- és egyéb állatok	—	—	—	—	—
34.	4. Késztermékek	—	—	—	—	—
35.	5. Áruk	1.681.832	1.810.904	1.697.046	2.306.267	2.064.800
36.	6. Készletekre adott előlegek	—	—	—	—	—
37.	II. KÖVETELÉSEK	1.949.116	2.164.126	1.929.407	1.652.271	1.727.135
38.	1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	365.449	384.387	224.096	313.335	446.813
39.	2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	113.336	144.852	—	—	—
40.	3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	668.085	771.954	1.222.908	762.036	833.337
41.	4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	75.441	78.963	135.180	171.161	121.352
42.	5. Váltókövetelések	—	—	—	—	—
43.	6. Egyéb követelések	726.805	813.970	347.223	405.739	325.632
44.	7. Követelések értékelési különbözete	—	—	—	—	—

45.	8. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete	—	—	—	—	—
46.	III. ÉRTÉKPAPÍROK	1.092	1.092	697	697	697
47.	1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban	—	—	—	—	—
48.	2. Jelentős tulajdoni részesedés	—	—	—	—	—
49.	3. Egyéb részesedés	153	153	153	153	153
50.	4. Saját részvények, saját üzletrészek	939	939	544	544	544
51.	5. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	—	—	—	—	—
52.	6. Értékpapírok értékelési különbözete	—	—	—	—	—
53.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	229.828	430.760	774.470	955.062	620.447
54.	1. Pénztár, csekkek	164.256	206.356	189.890	296.715	349.593
55.	2. Bankbetétek	65.572	224.404	575.580	658.347	270.854
56.	C. Aktív időbeli elhatárolások	23.369	21.666	11.547	80.897	99.074
57.	1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	14.911	13.481	1.380	24.561	19.597
58.	2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	8.458	8.185	10.167	56.426	79.477
59.	3. Halasztott ráfordítások	—	—	—	—	—
60.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	12.069.843	13.004.655	13.302.025	15.375.260	16.441.010

2.számú melléklet: CO-OP Star Zrt. konszolidált mérlegének forrás oldala (Értékek Ezer Ft-ban.)

Sor szám	Megnevezés	ÉVEK				
		2019	2020	2021	2022	2023
61.	D. Saját tőke	5.395.491	6.104.378	6.710.515	8.144.902	9.450.216
62.	I. JEGYZETT TŐKE	1.291.950	1.291.950	1.291.950	1.291.950	1.291.950
63.	<i>Ebből:</i> visszavásárolt tulajdoni részesedés	476	476	276	276	276
64.	II. JEGYZETT, DE MÉG BE NEM FIZETETT TŐKE	—	—	—	—	—
65.	III. TŐKETARTALÉK	650.434	655.088	672.514	700.419	700.419
66.	IV. EREDMÉNYTARTALÉK	2.087.080	2.266.134	1.983.540	2.242.540	3.494.697
67.	V. LEKÖTÖTT TARTALÉK	668.504	1.140.125	1.640.792	2.409.643	2.563.968
68.	VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	—	—	—	—	—
69.	1. Érték helyesbítési értékelési tartalék	—	—	—	—	—
70.	2. Valós értékelés értékelési tartalék	—	—	—	—	—
71.	VII. ADÓZOTT EREDMÉNY	697.523	751.081	1.121.719	1.500.350	1.399.182
72.	E. Céltartalékok	28.205	133.628	256.034	393.823	214.417
73.	1. Céltartalékok a várható kötelezettségekre	—	—	—	—	—
74.	2. Céltartalékok a jövőbeni költségekre	28.205	133.628	256.034	393.823	214.417
75.	3. Egyéb céltartalékok	—	—	—	—	—
76.	F. Kötelezettségek	6.422.068	6.510.424	6.064.297	6.532.037	6.440.553
77.	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	—	—	—	—	—
78.	1. Hátra sorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
79.	2. Hátra sorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
80.	3. Hátra sorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
81.	4. Hátra sorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben	—	—	—	—	—
82.	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	1.310.614	1.312.253	1.050.191	821.719	650.717
83.	1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	—	—	—	—	—
84.	2. Átváltoztatható és átváltozó kölcsönök	—	—	—	—	—
85.	3. Tartozások kötvénykibocsátásokból	—	—	—	—	—
86.	4. Beruházási és fejlesztési hitelek	1.078.847	1.039.200	900.554	765.000	592.000
87.	5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek	171.170	216.336	88.000	—	—
88.	6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
89.	7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben	—	—	—	—	—

90.	8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
91.	9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	57.597	56.717	61.637	56.719	58.717
92.	III. RÖVIDLEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	5.111.454	5.198.171	5.014.106	5.710.318	5.789.836
93.	1. Rövid lejáratú kölcsönök	618.815	564.546	498.672	569.849	712.901
94.	<i>Ebből: az átváltoztatható és átváltozó kötvények</i>	—	—	—	—	—
95.	2. Rövid lejáratú hitelek	1.418.116	1.343.170	676.183	256.554	173.000
96.	3. Vevőktől kapott előlegek	5.000	32.984	—	—	—
97.	4. kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	2.380.081	2.531.990	1.037.225	1.378.810	1.226.166
98.	5. Váltótartozások	—	—	—	—	—
99.	6. Rövidlejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	—	—	—	—	—
100.	7. Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben	—	—	1.752.663	2.108.180	1.984.439
101.	8. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	—	—	506	49.808	159.155
102.	9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	689.442	725.481	1.048.857	1.347.117	1.534.175
103.	10. Kötelezettségek értékelési különbözete	—	—	—	—	—
104.	11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	—	—	—	—	—
105.	G. Passzív időbeli elhatárolások	224.079	256.225	271.179	304.498	335.824
106.	1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	11.943	5.061	2.120	1.872	6.280
107.	2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	151.271	192.227	211.748	247.514	276.829
108.	3. Halasztott bevételek	60.865	58.997	57.311	55.112	52.715
109.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	12.069.843	13.004.655	13.302.025	15.375.260	16.441.010

3.számú melléklet: CO-OP Star Zrt. konszolidált Eredménykimutatása összköltségeljárással
(Értékek Ezer Ft-ban.)

Sor szám	Megnevezés	ÉVEK				
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	27.979.448	29.826.363	32.068.386	36.864.383	41.593.509
2.	02. Export értékesítés nettó árbevétele	1.000	1.500	2.100	2.100	2.440
3.	I. ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	27.980.448	29.827.863	32.070.486	36.866.483	41.595.949
4.	03. Saját termelésű készletek állomány változása	—	—	—	—	—
5.	04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	—	—	—	—	—
6.	II. AKTIVÁLT SAJÁT TELJ.-EK ÉRTÉKE	—	—	—	—	—
7.	III. EGYÉB BEVÉTELEK	997.833	734.451	897.422	1.671.517	1.723.405
8.	<i>Ebből: visszaírt értékvesztés</i>	7.206	4.326	2.786	138.216	225.025
9.	05. Anyagköltség	828.250	895.665	941.134	1.686.089	1.776.401
10.	06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	1.596.590	1.662.145	1.867.404	2.100.984	2.439.711
11.	07. Egyéb szolgáltatások értéke	60.581	58.002	51.654	56.655	66.110
12.	08. Eladott áruk beszerzési értéke	20.281.138	21.429.435	22.770.054	25.899.433	29.576.555
13.	09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	25.067	17.506	18.473	29.725	31.953
14.	IV. ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	22.791.626	24.062.753	25.648.719	29.771.886	33.890.730
15.	10. Bérköltség	3.574.380	3.729.234	3.914.197	4.633.969	5.040.790
16.	11. Személy jellegű egyéb kifizetések	136.505	133.084	142.573	169.171	202.281
17.	12. Bérjárulékok	703.354	646.463	633.177	564.337	573.913
18.	V. SZEMÉLY JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	4.414.239	4.508.781	4.689.947	5.367.477	5.816.984
19.	VI. ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	472.212	543.851	577.760	618.985	731.730
20.	VII. EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	554.654	648.505	879.604	1.237.440	1.447.668
21.	<i>Ebből: értékvesztés</i>	10.522	3.682	133.934	225.755	359.698
22.	A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	745.550	798.424	1.171.878	1.542.212	1.432.242

23.	13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	—	—	8	11.623	800
24.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	—	—	—	—	—
25.	14. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek	3.034	12	—	6	—
26.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	—	—	—	—	—
27.	15. Befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek, árfolyamnyereségek	203	134	99	61	22
28.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	—	—	—	—	—
29.	16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamat jellegű bevételek	28.777	28.285	31.118	75.686	102.422
30.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	2.285	2.516	4.220	—	—
31.	17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	19	26	97	304	164
32.	<i>Ebből: értékelési különbözet</i>	—	—	—	—	—
33.	VIII. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	32.033	28.457	31.322	87.680	103.408
34.	18. Részesedésből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek	5.380	—	6.379	1.589	—
35.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott</i>	—	—	—	—	—
36.	19. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamveszteségek	—	—	—	—	—
37.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott</i>	—	—	—	—	—
38.	20. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	70.640	72.912	69.711	108.943	122.390
39.	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott</i>	—	—	—	—	—
40.	21. Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése	—	—	—	—	—
41.	22. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	406	564	395	788	91
42.	<i>Ebből: értékelési különbözet</i>	—	—	—	—	—
43.	IX. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	76.426	73.476	76.485	111.320	122.481
44.	B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	-44.393	-45.019	-45.163	-23.640	-19.073
45.	C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	701.157	753.405	1.126.715	1.518.572	1.413.169
46.	X. Adófizetési kötelezettség	3.634	2.324	4.996	18.222	13.987
47.	D. ADÓZOTT EREDMÉNY	697.523	751.081	1.121.719	1.500.350	1.399.182

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréseről és eredetiségéről

A hallgató neve: **RÁCZ FANNI**
A Hallgató Neptun kódja: **LNMTM7**
A dolgozat címe: **CO-OP Star Zrt. Vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése, értékelése az éves beszámolókból nyerhető információk alapján 5 évre vonatkozóan**

A megjelenés éve: **2025**
A konzulens intézetének neve: **Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézete**
A konzulens tanszékének a neve: **Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék**

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

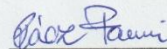
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Jászberény, 2025.10.31.

Hallgató aláírása

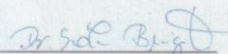
NYILATKOZAT

Rácz Fanni (hallgató Neptun azonosítója: LNMTM7) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2025 év 10 hó 20 nap

Dr. Szóke Brigitta
belső konzulens

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Rácz Fanni
Neptun-kódja:	LNMTM7
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	AGELG076N Szakdolgozat készítés 2.
A munka címe:	CG-OP Star Zrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése, értékelése az éves beszámolókból nyerhető információk alapján 5 évre vonatkozóan

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

- A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)
- B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrekció, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
Szakirodalomkutatás: a témához kapcsolódó irodalmak keresése; az általam megfelelő irodalmak szemlézése, összefoglalása	Chat GPT-5	I. Fejezet (Szakirodalmi áttekintés) II. Fejezet (Anyag és módszertan)

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve,	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

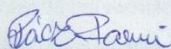
Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....
.....
.....
.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Jászberény, 2025. október. 27.

Hallgató aláírása

Konzulens/Témavezető aláírása